

Anglekasiai Pakels Streiką

Nieko Nedaroma iš Prezidento Perspėjimo Washingtonė tariamasi apie Priemones

ANGLEKASIŲ STREIKAS NEISVENGTINAS.

Jie turi teisę dirbti arba pamesti.

Indianapolis, spal. 30.—Vakar čia anglekasių viršaičių su pildančiuoju United Mine Workers organizacijos komitetu susirinkime aptarta prezidento Wilsono atsiliepimas ir perspėjimas prieš streiką ir galutinai nutarta nieko neklaušyti ir pakelti paskelbtą streiką visose minkštųjų anglių kasyklose su lapkričio 1 diena.

Tuo tikslu anglekasių viršaičiai paskelbė ilgą rezoliuciją.

Toje rezoliucijoje sakoma, jog paskelbtas streikas su lapkričio 1 d. neisvengtinas. Viršaičiai streiko reikale negavę jokių oficialių pranešimų nuo internacjonalinių organizacijų viršininkų, nei nuo šalies prezidento, nei nuo federalės vyriausybės reprezentantų. Tad paskelbtas pirmiau streikas yra neatmainomas.

Kas kaltas už streiką.

Rezoliucijoje anglekasių viršaičiai už ateinančių streiką kaltina kasyklų kompanijas.

Sako, kompanijų atstovai atsiskaitę turties apie padidinimą mokesčių, nežiurint to, kad darbininkų atstovai neatlaikė to reikalavė.

Bet svarbiausioji streiko priežastis, anot rezoliucijos, ve kokia:

Pirm vienerių metų anglekasių atstovai buvo apeliavę į kuro administratorių Garfieldą ir per jį patį prezidentą reikalė padidinimo užmokesčio, kuomet pragyvenimas pabrango.

Bet toji apeliacija palikta ant šalies ir darbininkų prašymas neįsklaustas. Nežiurint to, darbininkai nepertraukė darbų kasyklose ir dirbo, kol nepasibaigė kontraktas laikas. Po šito darbininkai patys turi rūpintis savo likimu.

Darbininkai gali dirbti ar ne.

Toliaus pažymima, jog teisimai pripažinę, kad darbininkai turi pilną teisę streikuoti ir visuomet gali pamesti darbus kaip pavienius, taip kolektyviai.

Sako, šalies konstitucija duoda darbininkams teisę kuomet tik nori dirbti arba nedirbti ir tai daryti pavieniui arba kolektyviai.

Tų teisių nuo darbininkų negali atimti vyriausybės reprezentantai, kaip jie negali priversti darbininkus dirbti taip ilgai, kol darbininkams skriauda nebus atitaisyta.

Sakoma, jog anglekasių atstovai visuomet pasirengę stoti tarybosna su anglekasyklų kompanijų atstovais (anglekasyklų vedėjais) su tikslu susitaikinti ir nukreipti šalin dartinį nelemtą stovį.

Šiandie svarbiausias darbininkų reikalavimas—tai didesnė užmokesčio. Ir tik didesnė užmokesčio pripažinimas gali įgyvendinti pristatymą reikalingos kiekybės anglių šali.

To streiko atsakomybę anglekasių viršaičiai pasiima ant savęs, sakoma rezoliucijos pabaigoje.

Užsiuolama prieš prezidentą.

Veikiantysis anglekasių organizacijos prezidentas Lewis smarkiai užsiuola prieš prezidentą Wilsoną. Sako, bereikalo prezidentas grumojas ir maišosi į anglekasių streiko reikalus. Sako, prezidentas laikosi vienos pusės. Jis kalba pirmiau nedavęs progos anglekasiams paaiškinti iš savo pusės.

Sako, kuomet pakeliamas anglekasių uždavio klausimas, tai prezidentas tvirtina, jog karė dar nepasibaigęs. Gi kuomet po ranka pasisuka prohibicijos klausimas, prezidentas tvirtina, kad karė praėjusi.

AMERIKA UŽIMTA BALTIJOS JURĖSE.

Laivai veža žalią medžiagą.

Paryžius, spal. 30. — Suv. Valstijų ir japonų laivai labai užimti Baltijos jurėse, anot žinių iš Revelio.

Japonai daugiausia užimti anglių gabenimu. Gi amerikoniški laivai vežioja žalią medžiagą, reikalingą cukraus rafinacijoms.

KATALIKAI LAIMĖJO LUXEMBURGIJOJ.

Luxemburg, spal. 30.—Mažąjį Luxemburgijos šalį įvyko parlamentarių atstovų rinkimai.

Laimėjo katalikai. Nes katalikų atstovų išrinkta 27; socialistų 9; radikalų 7; nacionalistų 3; nepriegulmingųjų 2.

GAMINAMOS PRIEMONĖS PRIEŠ STREIKĄ.

Šalis turi turėti kuro.

Washington, spal. 30.—Kuomet gauta pranešimų, kad anglekasių viršaičiai nusprendė įkūnyti paskelbtą streiką lapkričio 1 d. visose minkštųjų anglių kasyklose, vyriausybė tuojau ėmėsi tvarkyti priemones, su kuriomis būtų galima užėiti už akių nelaimėi, kokią pakelia anglekasiai prieš visą šalį.

Vyriausybės reprezentantai tvirtina, jog šitame atsitikime turi būti kas daugiau, jei anglekasių organizacijos viršaičiai niekas daro iš prezidento perspėjimų ir tiesiog pakyla prieš vyriausybę.

Reiškia, dabar vyriausybei prisiėsi susiremti su organizuotu darbu. Nes anglekasių streikas šituo laikų, sako generalis prokuroras, yra lygus ginkluoto priešininko įsiveržimui šalin. Prokuroras dar pažymi, jog streikas nelegalis ir kaip toksai nebus pakenčiamas.

Sako, streiko kaltininkai bus patraukti tiesios sulig karės mieto gyvuojančių įstatymų už suoklaiviavimą prieš naciją.

Vyriausybės priemonės.

Pakilus streikui, vyriausybės žinomos priemonės yra tokios. Bus pilnai apdrausti visi tie darbininkai, katrie pasiliks prie darbo kasyklose.

Kuro administracija atnaujins savo veikimą su tikslu uždrausti anglis krauti ir skriausti žmones.

Bus paskelbta anglims augščiausia kaina.

Bus įsteigti biurai anglis padalinti privatiniam namams, geležinkelams ir dirbtuvėms.

Pagaliaus bus darbuojamasi sutaukinti darbininkus su kompanijomis.

NAUJI SUKILIMAI EGIPTE.

2 žmogų nužudyta; 27 policinai sužeista.

Alexandria, Egiptas, spal. 29.—Čia aną dieną vietos nacionalistai buvo sukėlė priešvaldišką demonstraciją, kurios pavirto sukilimu prieš anglų valdžią.

Gatvėse įvyko susirėmimai. Pasekmėje 2 žmogų nužudyta, 10 kitų žmonių ir 27 policinai sužeista.

Kuomet policija prieš minias pasirodė bejėgė, pašaukta kariuomenė. Atvyko pats gubernatorius ir įsakė kariuomenei šauti į minias.

Riaušės atsikartojo ir ant rytojaus. Bet apsieita be kariuomenės.

PANAIKINA ELGETAVIMĄ GATVĖSE.

Madridas, Ispanija, spal. 30.—Šito miesto gatvėse labai prasiplatins žmonių elgetavimas.

Civilis miesto gubernatorius imasi priemonių panaikinti elgetavimą. Nes tas daro gėdą sostinei ir jos gyventojams.

SENATAS PAREMIA ŠALIES VALDŽIĄ.

Sako, anglis turi but pristatomos šaliai.

Washington, spal. 31.—Senate gyvuoja sentimentas visomis išgalėmis remti šalies administraciją pakilus anglekasių streikui. Senatoriai sako, jog turi but pavartojamos visos galimos priemonės, idant anglekasyklose darbas nebutų pertraukiamas ir pristatomi šaliai reikalingi anglis. Senate ir kitur nėra jokios simpatijos anglekasių streikui, ypač tokiu laiku, kuomet visuomenei reikalingas kuras. Visa spauda stovi prieš streiką ir pasmerkia visus tuos, katrie nieko nedaro iš sergančio prezidento perspėjimų.

Senatorius Kenyon iš Iowa valstijos, republikonas, sako, jog vyriausybės pareiga kasyklose palaikyti darbą. Jis tvirtina, jog streikas anglekasyklose anglekasių organizaciją prives prie sauzūdystės. Nes ir geriausieji tos organizacijos šalininkai užsisuks nuo jos.

Senatūrai Kenyon iš Iowa valstijos, republikonas, sako, jog vyriausybės pareiga kasyklose palaikyti darbą. Jis tvirtina, jog streikas anglekasyklose anglekasių organizaciją prives prie sauzūdystės. Nes ir geriausieji tos organizacijos šalininkai užsisuks nuo jos.

STREIKAS ANGLEKASYKLOSE.

Generalis šalies prokuroras Palmer po konferencijos su kabineto nariais paskelbė, jog pakeliamas anglekasių streikas nelegalis. Streiką pakėlusieji kaltininkai bus suimami ir baudžiami.

Rytoj minkštųjų anglių kasyklose sustreikuos apie 500,000 darbininkų. Bet streikas palies milijonus gyventojų, galima sakyti, visą šalį. Generalis prokuroras tvirtina, jog šis streikas yra baisnis už ginkluoto priešininko įsiveržimą mūsų šali.

Anglekasių organizacijos viršaičiai nieko nedaro iš prezidento Wilsono perspėjimo. Jie sako, jog tasai perspėjimas neoficialis. Nes prezidentas jiems oficialiu keliu nepranešęs savo rašto turinio. Apie tą perspėjimą jie patyrė tik iš laikraščių. Todėl ir tą perspėjimą nei domos neatkreipiama.

Anglių išteklis Suv. Valstijose nedidis. Išskatų anglių, sulig apskaitymo, gal užteksią kokiame mėnesiui. Tuo tarpu ateina žiema su šalčiais. Daugeliui žmonių prisiėsi daug nukentėti, kol vyriausybė išnaujo patvarkys darbus kasyklose.

Svarbiausias vyriausybės tikslas — stengties koku nors būdu palaikyti darbą kasyklose. Bus atkreipta dėmesija į tai, kad didžiojoje kasyklų darbai nebutų perimami. Vyriausybė tikisi, kad su jaja eis ranka rankon kongresas ir pati visnomenė.

SINN-FEINERIŲ ARMİJA PALIUOSUOS AIRIJĄ.

Taip sako Londono laikraštis.

Londonas, spal. 30.—Vietos laikraštis Daily Express, rašydamas Airijos klausime, paskelbė negirdėtą sensaciją. Sako, jog Airijos sinn-feineriai turi slaptą suorganizuotą ir gerai išlavintą kariuomenę. Tai kariuomenei truksta tik vienu ginklų. Kuomet gi gaus ginklų, tuomet anglams pasidarys ankšta Airijoje.

Pasak laikraščio, jei tuomet Anglija panorės ir vėl užkariauti Airiją, jai prisiėsi ten pasiūsti mažiausia 250,000 kariuomenę.

“Nėra abejonės, jog ta sinn-feinerių suorganizuota armija labjaus pasekmingas ir stiprus inagis, kaip kuomet nors kituomet,” pažymima straipsnyje.

Gyvuoja 1,200 kompanijų.

Rašoma: “Lapkričių, 1918 m., gyvavo 1,200 kompanijų. Šiandie organizuojama jų daugiau ir kompanijos paskirstomos į batalijonus ir brigadas, kurios turi vadus ir pilnus štabus.

“Tai technikalė kariuomenė. Nes turi skyrius inžinierių, transportų, ambulansų ir tt. “Sinn-feinerių tos kariuomenės gali but tarpe 70,000 ir 80,000, iš kurių 4,000 kareivių yra pačiam Dubline.

“Militarinė tos kariuomenės vertė neabejotina. Vyrai gerai disciplinuoti ir išlavinti. Jų didžiūma—tai veteranai Anglijos armijos. Jie palinuoti įstojo republikonin armijon.”

Toliaus nupasakojama, jog tai Airijos armijai pakilti nieko daugiau netruksta, kaip tik vienu ginklų. Todėl anglių kariuomenės garnizonai Airijoje, sako, turi saugoti savo ginklų sandelius. Nes kitaip gali but blogai.

6 UŽMUSTA, 40 SUŽEISTA.

Los Angeles, Cal., spal. 31.—Southern Pacific geležinkelio traukinis No. 50 užvakar nušoko nuo bėgių vakaruose nuo Acton.

6 žmonės žuvo ir apie 40 sužeista.

FIUME RINKIMUOSE IŠ-ĖJO ANEKSIJONISTAI.

Kitos partijos gavo mažai balsų.

Paryžius, spal. 30.—Iš Fiume pranešama, jog tenai įvyko rinkimai atstovų miesto tarybon.

Rinkimus laimėjo aneksionistai, d'Annunzio partija. Kitos partijos gavo mažai balsų. Neturėjo net kandidatų. Nes prieš rinkimus d'Annunzio buvo paskelbęs, jog miestą Fiume gyvuojas karės stovis.

PIRKITE KARĖS TAUPYMO ŽENKLELIUS (W.S.S.).

Atsimeta nuo Petrogrado Yudeničo Armija

Prieš Denikiną pakilo Ukrainai

UKRAINAI VEIKIA PRIEŠ DENIKINĄ.

Bolševikai paima miestus nuo Denikino.

Londonas, spal. 30. — Iš Maskvos bevieliu telegrafu pranešama, jog ukrainų spēkos pakilusios prieš Denikino armiją. Sako, jog bolševikų pusėn perėjęs gen. Petlura ir gen. Maklino su savo armijomis.

Visu Dniepro paupiu svarbesnieji miestai atsidurę ukrainų rankosna.

Gen. Maklino paėmęs miestą Aleksandrovska ir augulės Elizavetgradą, Chersono gubernijoje. Jo viena armijos kolūmna eina ant Nikolajevio ir Chersono.

Visur seka kuožianrausieji mušiai ir vistr gen. Denikino armija įveikiama.

Savo keliu, Maskvos bolševikų kariuomenė nuo gen. Denikino atsiėmė miestu Dmitrovska ir Kromy, pietvakaruose nuo miesto Orlo. Su Ust-

Medvedskaja bolševikams teke daug nelaisvių.

Be kitko, bolševikai dar praneša, jog jiems kampanija gerai vyksta pačiam Petrogrado fronte prieš Yudeničą ir Siberijoje prieš Kolčaką.

Tarpe Krasnoje Sielo ir Gatčina seka baisūs mušiai.

YUDENIČO ARMİJA ATSIMETA VISU FRONTU.

Štabas išnaujo persikėlęs Yamburgan.

Berlynas, spal. 30. — Prieš bolševikiškinis rusų laikraštis paskui estų laikraščius praneša gen. Yudeničo oficialj raštą iš spalį 27 dienos.

Tuo raštu gen. Yudenič pažymi, jog ofensyva prieš Petrogradą nepavykusi. Be to, iš Revelio rašoma, jog gen. Yudeničo armija atsimeta atgal visu frontu.

Pats Yudenič apėjo Gatčiną ir su savo štabu persikėlė Yamburgan, už 68 mylių nuo Petrogrado.

BELGŲ KARDINOLAS APLEIDO S. VALSTIJAS.

Iškeliavo Kanadon; rytoj kečiaus Europon.

New York, spal. 31.—Belgų kardinolas atsiveikino su Suv. Valstijomis ir iškeliavo Kanadon.

Rytoj iš Quebeco kardinolas iškelsiaus Belgijon.

DAUGIAU LAIVŲ LATVIAMS PAGELBON.

Copenhagen, spal. 31. — Vietos latvių spaudos biuras paskelbė, jog talkininkų karės laivynas šalimais Rygos padidintas keliais dideliais laivais su tikslu pasekmingiau griauti vokiečių-rusų pozicijas.

NORĖTA NUŽUDYTI POLICIJOS VIRŠININKAS.

Cleveland, O., spal. 31. — Čia susekta naujas suokaltis, kurio tikslas, anot policijos tvirtinimo, buvęs nužudyti vietos policijos viršininką Smith ir kitus augštuosius miesto valdininkus.

Tai patirta aną dieną suareštavus kelis bombininkus.

JAPONŲ TARYBA PATVIRTINO SUTARTĮ.

Tokyo, spal. 30. — Slaptoji japonų vyriausybės taryba patvirtino tai kos sutartį su Vokietija.

8 PABĖGO IŠ KALĖJIMO.

Mount Vernon, Ill., spal. 31. Iš vietos kalėjimo pabėgo aštuoni kaliniai.

KUOMET FORMALIAI BUS RATIFIKUOTA SUTARTIS.

Anglijoje sakoma, jog lapkričio 11.

Londonas, spal. 30.—Taikos sutartis su Vokietija, rasi, bus formaliai ratifikuota ir ims veikti metinių armistacijos suaktuvių dienoje, ty. ateinančio lapkričio 11.

Apie tą vakar Anglijos parlamentė pranešė užsienių reikalų pasekretorius Cecil Harmsworth.

Jis pažymėjo, jog paminėta diena turi but viskas pabaigta su ta sutartimi, nežiurint Suv. Valstijų senato užtrukimo.

PRASIDĖS PAMALDOS RHEIMSO KATEDROJE.

Paryžius, spal. 30. — Miesto Rheims garsioji katedra nėra tiek labai nukentėjusi nuo vokiečių bombardavimo, kaip pirmiau buvo manoma. Taip tvirtina pats kardinolas. Lucen. Be to kardinolas paskelbė, jog apgriautos katedros dalys išdalies laikinai aptaisytos ir joje pamaldos išnaujo prasidės su lapkričio 1 diena.

RINKIMŲ PASEKMĖS ŠVEICARIJOJE.

Berne, Šveicarija, spal. 30. — Nacionalnės šalies tarybon išrinkta atstovai: radikalų demokratų 63; katalikų 42; socialistų 39; valstiečių partijos 27; liberalų demokratų 9; rytų šveicarijos demokratų 4; grutleauų 3; progresivių 1; evangelistų 1.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
TERMS OF SUBSCRIPTION
One Year\$5.00
Six Months\$3.00
Thursday's Edition\$2.00
Advertising rates on application
At NEWS-STANDS 2c A COPY

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS

"DRAUGAS"

Eina kasdien išskyrus nedėdienius.
PRENUMERATOS KAINA:
Metas\$5.00
Pusmetis\$3.00

Prenumerata mokasi išlaikyti. Laikas skaitosi nuo užsirašymo dienos ne nuo Naujų Metų. Norint permaitinti adresą visada reikia prisistiepti ir senas adresas. Piniginiai geriausiai siunsti išpausiant kasoje ar ekspresu "Money Order" arba įdedant pinigų į registruotą laišką.

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telefonas McKinley 6114

Pinigų Siuntimas į Lietuvą

Kaikurie bankai, apsimdami persiųsti pinigus į Lietuvą, labai skriaudžia siunčiančius, nes už dolierių duoda ne ką daugiau kaip rublį. Kol Lietuvos valdžia neturės savo konsulių Sąjunga Valtijose, tol vis bus vargo su pinigų siuntimu.

Daugeliui klausiant kaip reikia siųsti pinigus į Lietuvą, mes patariame palaukti kelias dienas. Ketvirta lapkričio šių metų bus Amerikos Lietuvių Tarybos posėdis. Jame dalyvaus atvažiuavusi iš Lietuvos misija. Tada bus apsvaistytas šitas klausimas. Veikiausiai Ekzekutyvis Komitetas Washingtono gaus konsulio teises ir galės tvarkyti pinigų siuntimą.

Jei kas negali taip ilgai laukti, tai gali krasoje išpirkti Money Order ant varo Mr. George Savickas ir pasiųsti jį į Kopenhagą su dviem laiškais. Vienas laiškas turi būti rašytas pačiam p. Savickui, Lietuvių Valdžios atstovui. Tame laiške turi būti pasakyta kam p. Savickas turi persiųsti pinigus į Lietuvą.

Antras laiškas turi būti rašytas tiems giminėms, kurie turi gauti pinigus Lietuvoje. Suprantama, kad Lietuvos Atstovas Kopenhagoje, mainydamas Amerikos Money-Orderius į daniškus pinigus ir daniškuosius persiųsdamas į Lietuvą turės sau pasilaikyti už darbą šioj-tokį nuosimti. Mes nežinome kaip augstas bus tas nuosimtis, bet jis visgi nesulygis dolerio su rubliu, kaip tat daro kai-kurie bankieriai.

P-no Savickio adresas yra: Box 214, Copenhagen, Denmark.

Lietuviai ir Lotynų Tautos.

Lotynų tautomis vadinasi tos, kurių dabartinė kalba arba tiesiog kilo iš senosios lotynų kalbos, arba nors senąją nuosavę kalbą perdūrė, prisitaikydamos prie lotynų pavyzdžio ir pasinaudodamos rymiečių žodžiais. Lotynų

tautos gyvena vakarų Europoje. Lotyniškiausia už visas yra Italija. Prie lotyniškų taip-gi priklauso Prancūzija, Ispanija ir Portugalija. Rumunai, nors gyvena Europos viduryje, bet yra mišinys lotyniškumo su rytinių tautų ypatybėmis. Prie lotyniškų tautų galima priskaityti Meksiką, Braziliją, Paragvajų, Perų, Čili ir kitas ispaniška kalbančias Amerikos viešpatijas. Tai-gi lotyniškų tautų draugija yra didelė, nors ji neturi smarkių politinių ryšių tarp vienu ir kitu tos pačios rūšies viešpatijų. Tačiau šios karės laikų kaskart tankiau ir kaskart smarkiau girdėti šnekančių apie lotyniškias tautas ir apie bendruosius jų reikalus.

Lietuvai susidarant savo neprigulmą viešpatiją ir iškant sau vietas tarp seniausius susidariusių pasaulio viešpatijų, reikia taip-gi aiškiai suprasti ir gerai apmintyti, kad mes žiūrėsime į lotyniškų tautų vienybę. Tą dalyką jau pradėjo gvildinti p. Alfredo Ancarano Ryme di-deliam italų dienraštyje L' Economista d Italia. Mes gavome N. 176 penkiasdešimt pirmųjų leidimo metų, išėjusį 24 rugsėjo, 1919 m. Tame dienraštyje pirmutinis žymiausiasioje vietoje patalpintas trijų su viršum šilkių ilgio straipsnis vadinasi **Lietuva ir lotynybė**. (La Lituania e la latinita).

Gaila, kad autorius įžangoje pasisako nejudusias politiškojo žvilgsnio (Lasciamo la trattazione del lato politico del problema), o tik pasitenkintis ištyrimu to kiek lotyniškumo yra lietuvių tautoje. Čia jisai sumaningai, iškalbingai ir nuosekliai sutraukia pačius geriausius ir pačius stipriausius mūsų kalbos patyrimus. Tačiau p. Ancarano nesako, kad lietuvių kalba yra pati gražiausioji. Jis tik rašo: "Tarp visų žmonių var-tojamų kalbų giesmingumu italų kalba užima pirmąją vietą, o lietuviškoji antrąją. (Fra tutti gli idiomi parlati la lingua italiana tiene pel canto il primo posto e quella lituana il secondo). Iš to matyti, kad p. Ancarano yra lietuvis. Jis išreiškė italams, statydamas jų kalbą pirmoje vietoje. Jis užpelnė jų simpatiją, brangindamas ką jie brangina. Jis padarė naudą Lietuvai, įtikindamas italus, kad mūsų kalba yra beveik taip graži kaip ir jų.

Dar ir iš kitų vietų matyti, kad straipsnio autorius yra lietuvis, bet italų kalbą jis taip vartoja, kad skaitant reikia gerėti.

Toliau straipsnyje trumpai ir aiškiai sutraukta Lietuvių kultūros istorija taip, kad ir žinančiam ją akivaizdžiai, o nežinančiam kiekviena eilutė atneša naujų ir šviesių žinių. Nei geriausiuose dien-raščiuose taip puikiai parašytų straipsnių nedaug tebuva. Kas paėmė dienraštį į rankas, tas tą straipsnį perskaitys; kas jį perskaitė, tas jautėsi lyg naują šalį atradęs, ir da-gi simpatingą šalį. Lietuvis, prisidengusis itališka slapyvardė, gražiai, gerai ir išmintingai pasitarnavo Lietuvai parašydamas ir patalpindamas tą straipsnį.

Iš veikalo galima pažinti veikėją. Iš minėtojo straipsnio matyti, kad jo sustatytoja pusiau moka itališkai, kuogeriausiai žino istoriją ir turi daug geriausių diplomatiškų gabumų. Tas tris ypaty-

Lietuvos Degte Degantieji Reikalai.

Karas Lietuvoje paliko gilius pėdsakus. Smarkios žiaurios karo audros, siaustos ant mūsų tėvynės padangų penkis metus, Lietuvos gyvenimą iš pat pamatų paėmė. Dar ir šandie prieši Lietuvai žmonėms neleidžia ramiai gyventi ir tvarkytis ir spaudžia juos iš visų pusių.

Nepasigailėjo mūsų tėvynės rusai, apipilę ją vokiečiais ir raudonarmiečiais — bolševikais, gi lenkai ir rusai kolčakiniai Lietuvos kraštui pražūtį neša.

Prieši grobuonys iš visų pusių ant mūsų tėvynės gaudžia Lietuvos laisvei gresia didelis pavojus; jaunutės, besikurtančios Lietuvos valstybės gyvybės diegus, kilstančius iš griuvusių ir pelenų bando nutripti plėšikų gajus.

Su Lietuvos dabartiniu padėtimi man teko arčiau susipažinti. Sunaikintų gyvenimų, sudarytų grėžių, apdraskytų miestelių ir sudegintų kaimų pilna Lietuvoje. Bažnyčių bokštai nugriauti, varpai retame bažnytkiemij žmones į pamaldas šaukia; juos prieši nukabinio. Vargų vargeliais Lietuvos žmonelį takai nukloti, o darbščių rankų sudėtos turteilus, sunkiai surankiotas lietuvių gerybes prieši vėjais paleido.

Sunku Lietuvai iš po žiaurios žiemos pūgų ir audrų atsigausti, begalo sunku Lietuvos žmonėms antsyk su keliais galingsniais priešais grumtis už savo šalies laisvę ir nepriklausomybę, bet tenai rankų ne-nuleidžiama.

Lietuvos valstybė įsikūrė deka jos veikių ir piliečių dideliu pasisekimu ir kantrumu. Apystovos buvo tokios, kad, rods, ir prie geriausių pastangų, nieko gero negalima tikėtis, vis-gi lietuvių narsumas visas kliūtis pergalejo ir jau 1918 metais nepriklausomai valstybei kurtis akmuo padėta Vilniuje, Lietuvos sostinėje.

Be izdo ir kariuomenės Lietuvos valstybė negalėjo išsilaikyti priešams ir mūsų kraštą smarkiau besiveržiant. Iš likusių Lietuvos izdas sudaryta. Žmonės pasilikę ukeje prie vieno arklį ir karvės, dažniausia paardytame gyvenime, kuomet pamatė reikala—nesigailėjo ir kiek turėjo besikuriančiai valstybei davė. Valstybės išleisti paskolos bonų Lietuvos piliečiai išpirko už 30 milijonų mar-kų. Tuo tarpu ne vienam valstiečiui namie trūksta duonos šmoto, apie mesą ir riebius nėra ko ir sakyti.

Basi, apiplyšę Lietuvos žmonės, bet kaip gražūs ir turtingi praklinais jausmais ir darbais savo tėvynės naudai.

Mes Amerikos lietuviai gyvendami nuo visų karo audrų ir baisenybių ramioj šios šalies užvejoj neturime tinkamo supratimo apie tokį svarbiausį Lietuvos gyvenime atsikimimą, kaip kariuomenės organizavimą. Sulaukę iš Lietuvos žinių apie mūsų kariuomenės laime-jimus, didžiuliam ir didžiuliam, bet jei daugelis iš mūsų patirtų, kad narsi Lietuvos kariuomenė, ypatingai pirmieji

bes iš lietuvių tarpo, kol kas teturi tik vienas žmogus, būtent kanauninkas Kazimieras Prapuolenis.

Draugai ir prieši pasigėrėdami ir pavydėdami jį pravaržiuodavo Rampolla, duodami jam vardą vieno gabiiausiojo devyniolikto šimtmečio diplomato.

Šandie progų yra daug. Au-biausiojo devyniolikto šimtmečio diplomato.

gėliams teikiame duonos kąsnį, užtikriname jiems pragyvenimą. Remdami Lietuvos Raudonąją Kryžį, pasitaraujame visai Lietuvai, nes L. R. K. savo globon ima visus Lietuvos piliečius be skirtumo tautos, tikėjimo ir pažiūrų. Iš L. R. Kryžiaus tenka paramos visiems, kurie jos yra reikalingi. Kuodžiausia aukų pinigais ir drabužiais ir kitokiomis reikmenimis tuojaus reikėtų L. Raud. Kryžiui pasiųsti. Lietuvos kariuomenė jai skirtus pinigų ir daiktų iš L. R. Kryžiaus atsakančiausia gaus.

Lietuvaites! čia darbas jūsų ir visomis pajėgomis ir jį kibkite. Kuomet Lietuvoje kareiviams ir karininkams pasakiau, kad Amerikos lietuvaitės rengia Lietuvos kariuomenei šiltų pančiukų, pirštinių, marškinų ir kitokių dalykų, reikėjo pamatyti jų veidus, kad suprasti kai brangi ir maloni jiems ta žinia buvo. Nevenias išreikškė karštą pageidavimą, kad tie šiltiniai dar prieš žiemą Lietuvą pasiektų ir nuo šalčių juos apsaugotų.

Svarbiausią paramą Lietuvai suteiksime, pirkdami Lietuvos valstybės specialiai Amerikos lietuviams išleisti paskolos bonų už vieną milijoną dolierių, kuriuos neaukosime, bet skolinsime Lietuvai, nuosimčius nuo paskolintos pinigų sumos gaudami. Bonai parsiduoda po \$50.00, \$100.00, \$500.00 ir \$1,000.00. Skolinome mes Amerikai milijonus dolierių, paskolinkime Lietuvai vieną milijoną, kuris pagelbės Lietuvos valstybei įsikurti ir priešams užkirs kelią Lietuvon.

Lietuvai piniginė parama tuojaus yra reikalinga. Ne laikas dabar bartis kas turi, o kas neturi teisės Lietuvos valstybės paskolos bonus pardavinėti; ne vieta atskiroms ypatoms ar įstaigoms akis pirštais baidyti už tai, kad jie bonų pardavimu iniciatyvą į savo rankas paėmė.

Bet didelis ir svarbus laikas, kad visi Amerikos lietuviai neatidėliodami bonus pirktų. Ne-trukdykite, gerbiamieji, svarbaus Lietuvai darbo, tik bendrai stokime vis talkon savo tėvynei paramą teikti. Garbė ir nuopelnai permenki dalykai su lyginus juos su mūsų tautos reikalais.

Čia darbo reikia, prie jo ir eikime.

Lietuvos krikščionių demokratų partijos organas "Laisvė" viename numeryj štai kokią obalsi išskėlė. Sako: "kad ragus nulažtūm lenkų ponams, negailėk pinigų paskolos bonams."

Mums amerikiečiams lietuviams reikia, kad greičiau Lietuvai paramą paduotų, nors sykį bendrai be ginčų pradėtą darbą iki galo išvartyt.

Lietuva iš mūsų daug ko tikisi. Neapvilkim jos!

Jonas E. Karosas.

LIETUVIAI, UŽREGI-STRUOKITE KUDI-KIUS LIETUVIAIS.

"Draugo" 253 num. patėmijom, kad Public Health Service arba, teisingiau sakant, Bureau of Vital Statistics, paduoda 12 svarbių priežasčių, dėl kurių kudiškiui užgimus reikia jį užregistruoti: Pirmą priežastis prirodyti kas jis yra, antra priežastis prirodyti jo tautybę.

Šiuomi noriu atkreipti savo tautiečių dėmesį, kad nevisi lietuvių kudiškiai yra užregistruojami lietuviais. Didesnė dalis svetintaučių daktarų visai nepaiso; užrašo tai rusais, tai lenkais. Taip-gi tą padaro ir kaikurios akušerės, o kitos ir visai neužregistruoja. Tai-gi

Užėikite ir į Mano Kampelį.

Ne tik tai daug inteligentų, bet ir daugybė paprastų darbo žmonių jau suprato ir giliai įsitikrino, kad geresnės tvarkos ir gerovės galima laukti tik tada, kada žmonija pradės savo gyvenimo namą remti ant tvirtų, nesimainančių pamatų, kuriuos duoda krikščionystė. Už tat jie smarkiai toje pakraipoje dirba. Pagirtinas darbas! Šven-tas darbas! Lai jis niekuomet nesibaigia. Tegul jo vaisiai greitai pasirodo. Tenenuilsta ir nenusilpsta tų veikėjų dvasia. Kartais gyvenimas, rodos, juos pašiepia, bet tai nieko, nereikia delto nusiminti, bet dar drąsiau savo darbą vartyti.

Veikėjams neprošali būtų kartais atsiminti, kad dirbant vienam sunku viską padaryti; reikia pagalbininkų, prietelių, draugų. Aš, krikščionių-demokratų dienraštis, labai tokiems veikėjams pritariu ir kur galiu remiu. Jaučiuosi jų prieteliu. Aš daug atsižvelgiu į juos. Man rodos, nemažiau jiems reiktų atsižūrėti į mane. Aš

jiems galėčiau būti nepaprasta pagelba, o jie man taip pat. Žinia gerai, žodžiai suskamba, nulekia ir pranyksta. Kartais kaip ką jie pajudina, bet nepadaro dar visko, kas reikia. Tuom tarpu raštas, spauda pasilieka. Veikėjų žodžius žmogus gali išgirsti kaip kada, o spaudos žodžius gali girdėti kasdien. Tai-gi krikščioniškieji veikėjai nemažai sau palengvintų darbą ir susilauktų gausesnių vaisių, jei savo pasidarbavimu pravestų man dar į daugiau namų ir šeimynų kelią. Aš už juos kasdien ten kalbėčiau, kasdien šviesčiau protą ir stiprinčiau valią. Nevenias veikėjas jau panašiai daro ir daro. Jau ant jo pečių šandie tiktai pusė darbo naštos, o ant rą—nešus aš. Ir vaisiai jau matyti. Tepasirupina, kad šimtais tukstančiais galėčiau eiti į kiekvieną lietuvių koloniją, tuomet nereikės tiek skusties ant visokių blogumų, kaip dabar tenka nuolat girdėti.

"Draugas."

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI.

Apie paukščius.

Klausimas 1. Kur iš Lietuvos rudenyje išleikia paukščiai, kaip ana: žąsys, gulbės ir kiti?

A. Vaitkus.

Atsakymas. Paukščiai ne visi vienaip pakenčia šalčio ir šilumos permainas. Vieni lengviau atkelia Lietuvos vasaros karščius ir žiemos šalčius. Tie drauge ir maitinasi tokiais daiktais, kokių mūsų krašte gana randa vasarą bei žiemą. Prie tos rūšies priklauso varnos, žvirbliai, kurapkos ir kiti. Šita paukščių rūšis nekeliu. —Antra paukščių rūšis maitinasi tokiais daiktais, kokių žiemos metų nėra Lietuvoje, pvzd. garnys, varlėmis, pelėmis ir kitais tokiomis, kregždė vabalėliais, kurių žiema nėra. Tie paukščiai podraugei ir lėpesni. Jie nepakenčia šalčio. Šitie vadinasi keleiviai paukščiai. Jie ne visi vienoje vietoje perleidžia žiemą. Vieni lekia toliau į pietus, kiti pasilieka arčiau, bet visi žiemos metu buva daug šiltesniuose už Lietuvą kraštuose. Garniai nulekia iki Egiptui. Kiti didesnieji paukščiai pasiekia kitus šiaurini Afrikos kraštus. Tik tenai jie lizdų nekrauja, kiaušinių nededa ir vaikų neperi. Yra paukščių, kuriems ir Lietuvos vasara peršilta, pvzd. gervės. Jos lekia per Lietuvą tolyn į šiaurę, ten peritėvai turite pasirupinti, kad jūsų kudiškiai taptų užregistruoti lietuviais, o ne rusais arba lenkais. Painformuokite svetintaučių daktarą, kad esate gimę Lietuvoje, o ne Rusijoje arba Lenkijoje.

Tokių būdu padauginsime lietuvių skaitlį. Tas gali būti naudinga lietuviams.

Daktaras.

vaikus, o žiemą perleidžia Europoje šiaurės Tarpžemio jūros šiltoje Alpių tarpkalnėse.

Klausimas 2. Kur yra daugiausia paukščių pasaulyje?

Atsakymas. Paukščiai ten labiausiai veisiasi, kur jiems yra daug maisto, o mažą pavojų. Tirstai žmonių gyvenamose vietose paukščių buva mažiau. Bet Sacharos smiltynuose Afrikoje paukščių nėra, nes beveik nėra jiems maisto. Keliaminkai yra užtikę labai daug paukščių šiaurės vandenyno salose. Ten žmonių nėra, o yra gana daug žuvies vandenyse. Tuos vandeninius paukščius vadiną gaga. Jų pukai lengviausi ir šilčiausi. Kitados yra buvę daug paukščių pietinės Amerikos pakraščiuose. Dar ir dabar yra plačių vietų storai apklotų jų mėslu. Tas paukščių mėšlas vadinasi guano. Jį laivais veža į Europą laukams krėsti.

Klausimas 3. Kame yra gražiausia ir sveikiausia šalis ant žemės?

Atsakymas. Gražiausia šalis pasaulyje skaitosi Šveicarija. Joje yra taip-gi labai daug sveikų vietų. Bet kai-kurios dalys Norvegijoje yra taip pat gražios, kaip ir Šveicarija. Ypač puikus Norvegijos fjordai, tai yra jūros įlankos ir tarp akmeninių kalnų. Fjordų Šveicarijoje nėra. Sveikumu ir gražumu Šveicariją pereiną kai-kurie Tarpžemio jūros pakraščiai, ypač tiesti vadinamoji Riviera ir miesto Nizza apylinkės. Džiova sergantiems geriausia gydysis Šveicarijos kalnuose, arba Nizzoje. Šašai nuo odos geriausiai nugija Egipte.

Klausimas 4. Kur galima gauti knygą Lietuvių kalboje apie viršminėtus daiktus?

Atsakymas. Apie paukščius daug žinių galima rasti knygoje Zoologija. Parašė J. Gerutis, pagal Brems. Seinai 1913. Tomas antrasis. Paukščiai.

Gerklės skaudėjimas, diegliai kratinėjimai, gripas, pasirodymo ženklai.

Išrinkite gerklę ir krutinę su

PAIN-EXPELLERIU

ir pridengkite krutinę vilnonė materija. Neapsileisk taip, kad tavo pagautas šaltis išsivystytų į pleurį, pneumoniją, gripą ir kitokias pavojingas ligas. Nupirktą šandieną sau parankiausia oje aptikioje Pain-Expelleriu. 35c ir 65c. Butelis.

Tikrieji turi musu vaizbaženklį

IKARA

Neprimk kitokių pamainymų arba pamėgdžiojimų.

F. AD. RICHTER & CO.

326-330 Broadway - New York

VASAROS RYTAS.

Vėjalis paputė lengvutis
Kvapų Zefiro malonaus,
Šilma gražios, skaisčios saulėtės
Krutinė palietė žmogaus.

Gamta, atbudus iš miegužio
Sapne tūnojusios nakties,
Jau žiuri naujo sau meilučio—
Kitokio kraujo ir minties...

Dvelkimas tyras, paslaptinas
Kutena sielą ir jausmus...
Koks Dievas geras, išmintingas—
Širdį svajoja sau žmogus.

Paukšteliai čiauka sutartinį;
Laukus pripildo jų garsai.
Matai, kaip rasą sidabrinę
Beglostą saulės spinduliai.

Po trumpo poilsio naktinio
Gyvybę reiškia visata.
Prie darbo švento pamatinio
Kiekviena kimba vienata.

Myliu aš tylų, gražų rytą
Ir jo melodijas švelnias;
Jis turi dėsni išrašytą:
"Mylėkit žymes jo kilnias."

Notre Dame, Ind.
Rugp. 27, 1919 m.

Vaidevutis.

Malda Lietuvos Vaikelių.

Prieš Tavo altorių suklaupę ant kelių,
Marija, meldimą štai nešam,
Primk ji nuo mūsų, Lietuvos vaikelių—
Marija, palaimos mes prašom.

Už Lietuvą mūsų atnešę meldimą,
Marija, Tau dedam po kojų,
Palaimink takus jos į laisvę žengimą
Prašalink vergijos pavojų.

Dangaus Karalienė, skaisti Aušros Vartų,
Daug sykių tėvynei padėjai,
Kada žiaurus priešas naikino, daug kartų
Su savo pagalba skubėjai.

Neatmesk ir šandie meldimą vaikelių,
Kuomet skęsta mūsų eldija,
Vaduok mus tėvyne, suklaupe ant kelių
Mes meldžiamės Tavęs, Marija.

Duok drąsą ir įjėgą kovoj išturėti
Neduok vėl vergijon pakliuti,
Gi svetimo turto visai nenorėti,
Save ginti ir laisvais buti.

Aras.

VYSKUPAS IR PONIA.

Buvo draugiškas susirinkimas. Nebuvo koks pokylis "iš-pustoję žodžio reikšmėje," tik rimtas prakilnių žmonių, kunigų, Suvienytų Valstijų Senatorių su žmonėmis susirinkimėlis. Pastarųjų tarpe buvo patogi moteriškė, kuri kur tik pasisukdavo atkreipdavo į save visų žingėdžias akis. Netikėtai pasirodė katalikų vyskupas, jo rubai, jo kryžius ir žiedas atkreipė į jį visų domą. Moteriškė pertraukė linksną kalbą, ir prisitartinusi prie vyskupo, su pagarba, priklaupusi pabučiavo jo žiedą. Mandagus svečių šnekučiavimas buvo visiems malonus, gi kuomet ta puošni ponia prabilo: "Ekselencija, norėčiau jūsų palaiminimo," vyskupas net nustebo.

"Taip, vaikelį; tik aš nemaniau, kad tamista esi katalikė."

"Ištikro, Ekselencija, nesu katalikė, tik mokinausi seserų vienuolyno. Tenai auklėjimas buvo taip prakilnis, ir vienuolių įtekme taip šventa, jog ir dabar tebeplūdau tulus jų patarimus."

"Ar tamista kuomet nors įsigilina į tą tikėjimą, kuris sukelia tiek prakilnių jausmų?" tarė vyskupas.

"Taip Ekselencija, ištikrujų," atsakė šypsodama ponia, "tiktaiz užkliuvau už transbistancijos" (esybės permainos), ir nepajiegiu jos pergalėti."

"Bet, tamista vis-gi gerbiate katalikų Bažnyčią, nors josios tarnuose, kaip matau."

"Taip!" ji atsakė. "Aš visados pasveikinu vyskupą kame tik sutikusi, panašiai kaip pasveikinau jus; ir, Ekselencija, aš kalbu tris kart kasdien maldele, kurią seserys vadina 'Viešpaties Angelas.' Ji man labai patinka. Man rodos, kad tuomi ir baigiasi mano maldingumas."

Vyskupas išrodė nustebeš, bet duodamas palaiminimą tarė: "Neliuk, dukrelė, kalbėjusi tą maldą ir tavo kliutis trukdančios tikėti išnyks."

Gražai ir maloniai linktelėjusi ponia prasišalino, o vyskupas mąstė kaip sunku yra turtingam, patogiame, bei draugiškame—žodžiu, kaip sunku pasaulingam žmogui visa širdimi Dievui tarnauti. Vienok jis meldėsi už tą ponia ir dažnai susiedavo su ja potom.

Metai bėgo. Ji apsirgo ir ilgai negijo. Dievo valanda išmušė ir atlyginimas už tą mažą pagarbą bei už tris syk kasdien "Viešpaties Angelas" kalbėjimą turėjo jau įvykti. Malonės valandoje ji išgirdo Dievo balsą. Ji pakvietė kunigą, kad paaiškintų jai tikėjimą, kurį ji taip ilgai nepripažino. Ji mirė didžiausioje Dievo meilėje, mirė laiminga katalikės mirtin.

ERNESTAS GALVANAUSKAS.

Gimęs lapkričio 7 d., 1882 m., Zizonių sodžiuje, Biržų apskrityj, Kauno gubernijoje.

Budamas dar studentu, laikė pirmos Rusijos revoliucijos, atsižymėjo organizatyviu darbu Lietuvoje. Didžiamjam Vilniaus Seime (22 lapk., 1905 m.) p. Galvanauskas dalyvavo kaip atstovas nuo Vabalninkų valstijos ir Seimo svarstymuose lošė žymią rolę. Po Seimo buvo vienas energingiausių Seimo nutarimų vykintojų Lietuvos gyvenimam. Jo oratoriški gabumai didžiai jam tame prigelbėjo. Žinoma Valsietčių Sąjunga yra p. Galvanausko tvarinys. Užėjus rusiškai reakcijai, tapo žandarų suimtas ir už savo veikimą revoliucijos metu turėjo išsėdėti Panevėžio kalėjime apie pusę metų. Palikuotas ant parankų ir gyvendamas Petrograde nelegaliu būdu (po svetima pravarde), jis tęsė savo studijas Kalnakasių Institute, tačiau netrukus buvo priverstas pasitraukti užsienin. Atvyko Belgijon ir čia, Liege, baigė du institutų: Kalnakasių ir elektro-technikų.

Užbaigęs inžinierystės studijas, gavo valdišką vietą Serbijoj, bet netrukus tapo pakviestas prancūzų inžinierių kompanijos buti jos atstovu Serbijoj. Jau laike pasaulinio karo jis buvo vyriausiu atstovu prancūzų finansinių ir ekonominių reikalų Serbijoj. Serbijos armijoms pasitraukus iš Serbijos prieš tautonų spaudimą, p. Galvanauskas grįžo Prancūzijon ir dirbo kaip inžinierius Paryžiuje. Atvykus Lietuvos Delegacijai Taikos Konferencijai, tapo paskirtas Delegacijos nariu ir išrinktas jos sekretorium. Prancūzijos išgyveno septynis metus. Gerai kalba prancūziškai ir yra žinomas savo simpatijomis Prancūzijai ir prancūzams, ir Aliantams abiem.

Užbaigai reik paminėti, kad p. Galvanauskas yra taipgi žinomas kaip rašytojas ekonominiiais klausimais. Priklauso Soc. Liand. partijai.

B. K. Balutis.

"AMERIKOS LIETUVIS" BESPALVIS.

Štai ką cituoja bespalvis "A. L." 42 num. savo Apžvalgose. Tarp kitko, apie "Amerikos Brigadą" minėdamas, rašo:

"Gaila, kad tuli politikieriai ir tam reikalui skubina-si priduoti partijinę spalvą ir sujungti su savo partijos dalykais. Pasinaudodamas paskelbimu apie Brigadą—"Vyriausias" L. L. Sargų organizatorius, J. J. Bielskis, agituoja už savo organizaciją, bandydamas surišti ją su Brigados organizavimu. Ar nenaudingiau būtų Lietuvos valdžios reikalus palikti Lietuvos valdžiai, o kas priklauso Bielskių partijai palikti jų vyriausiam vadui?"

Teisybė, gaila, kad mūsų tuli bespalviai politikai taip dalykus supranta.

Ir aš budamas L. L. Sargų komisijoj jaučiuosi užgautu, kad toksai sunkus mano darbas niekinamas ir priskaitomas kokiai partijai.

Viena, norėčia, kad "A. L." prirodytų, kur ir kada buvo L. L. Sargų agitujama, kur ir kada buvo kas užmetama kitokių įsitikinimų žmonėms? Kur ir kada nebuvo priimami kitokių įsitikinimų žmonės? Aš priro-

SKUBU! NAUDINGA! SKUBU!

Pranešimas mūsų Lietuviams Piliečiams Amerikoje!

Kadangi kasdien vis daugiau atsiranda norinčių gauti garsingų vaistų iš Aptiekos Partosa, delto paduodame čionai "Užsakymų lapą", kad kiekvienas lengviau galėtų išsirinkti sau vaistus, kokie jam reikalingi dabar, arba bus reikalingi vėliau. Iš to "Užsakymų lapo" reikia pažymėti, kokius vaistus turime išsiųsti, kaip daug, už kokių kainą. Priegalo "Užsakymų lapo" reikia nurodyti tikrą adresą to kam turime siųsti vaistus, paskui reikia "Užsakymo lapą" iškirpti ir sykiu su pinigais nusiųsti žemiau paduotu adresu:

Atsiduodamas Jūsų malonei pasilieku su brolišku pasveikinimu:

MIKALOJUS C. PARTOS

Aptiekorius ir Chemikas
160 Second Ave. New York, N. Y.

Iškirpk!

Užsisakymų Lapas

Iškirpk!

Gerbiamasis Tamista, Aptiekoriau Partos! Prašau kuogreičiausia paštu arba expressu atsiųsti šitų vaistų:

Partola, saldainiai apvalanti kraują ir vidurius, kaina \$1.00; 6 dežutės \$5.00
Partoglory, nervų stiprintojas, kaina \$1.25;—5 bonkutės \$5.00
Liro, plotkelės nuo galvos skaudėjimo, kaina \$1.00; 6 dežutės \$5.00
Partoliu, plaukams mazgoti ir stiprint, kaina \$1.25
Partolin, kad barzda ir usai augtų, kaina \$1.00; 6 dežutės \$5.00
Partocream, imti dienos laiku, kaina 65c. ir \$1.00
Partocream, imti nakties laiku, kaina 50c. ir \$1.00
Partosap, muilas augalų ir balsamo, pagražina veidą, kaina 35c., 3 dež. \$1.00
Partone, plotkaliai nuo kraujo stokos, kaina \$1.00; 6 dežutės \$5.00
Partowill, milteliai viduriams, kaina \$1.00; 6 dežutės \$5.00
Partobrace, nuo nusišnešimo, kaina \$1.00; 6 dežutės \$5.00
Partocyl, mostų nuo nežėjimo ir spugų, kaina \$1.00; 6 dežutės \$5.00
Partosa, prancūziška degtinė, kaina 75c. ir \$1.35
Partocough, nuo kosulio, kaina \$1.00; 6 bonkutės \$5.00
Pemetė, saldainiai nuo kosulio ir gerklės skaudėjimo, kaina 15c.
Rumatui, Partosa milteliai nuo reumatizmo ir Partopain N. 2, kaina \$1.00
Partosa biškoptai, apvalantys kraują ir nuo užnuodijimo kraujo, \$2.00 ir \$4.00
Partosweat, nuo prakaitavimo kojų, kaina \$1.00; 6 bonkutės \$5.00
Dodo, nuo užsisenėjusios ligos, kaina \$5.00; visas kompletas \$21.00
Triplets N. 3 nuo ligos onorreje kaina \$2.00; visas kompletas \$10.00
Triplets N. 4 nuo ligos leukorėjo, kaina \$2.00; visas kompletas \$10.00
Vanduo, "Elza" sugražina plaukų spalvą, kaina \$1.00; 6 bonkutės \$5.00
Partosa, tikras riešutų aliejus, kaina 50c.
Kvepalai, rezetos, gvazdikų, diemiedžio, rožių, kaina 50c.; \$100 ir \$2.00
Usams palaikyti prietaisas, kaina, 25c. 35c. ir 50c.
Partosa, puiki elektrikinė mašina, kaina nuo \$4.00 iki \$25.00
Milteliai labai geri veidai barstyti, balti, rausvi kaina 50c. ir \$1.00
Partopile, mostis nuo kraujutos žarnos (Lemerordai), kaina \$1.00 6 dež. \$5.00
Partopaste, labai malonus dantims plauti ir valyti kaina 25c.
Partoherb, arbata iš augalų šaknelių, kaina \$1.00; 6 dežutės \$5.00
Partopain N. 1, nuramina skausmus kaina \$1.00
Partonic, gelež. vynos nuo kraujo stokos; \$1.00; 6 bonkutės \$5.00
Novett, nuo šlapinimosi lovoje, \$1.00 6 dežutės \$5.00
Partoasthma, nuo sunkaus dusavimo \$1.00; 6 bonkutės \$5.00
Akims vanduo, nuo visų ligų akių \$1.00; 6 bonkutės \$5.00

SAUGOKITES NETIKRU VAISTU IMITACIJOS

SAUGOKITES NETIKRU VAISTU IMITACIJOS

Sykiu siunčiu pinigų doler. cent sulyg nurodytos
kainos ir prašau kuogreičiausia prisiųsti vaistus kokius aš pažymėjau.
Vardas, pavardė
Gatvė (ar Box) Miestas

Kalendorius 1920 metams dykai su kiekvienu užsakymu.

dysiu, kad ir doresni socialis-tai priklauso prie L. L. Sargų.

L. L. Sargai ne J. J. Bielskio yra suorganizuoti, bet abejų Tarybų įgaliotų narių. Jei tai L. L. Sargų valdybai prisiėjo persikeisti, apleidus kaikiuriems nariams, ir kad liko išrinktas Tarybų Dr. J. J. Bielskis, kaip vyriausias vedėjas to didelio ir naudingo darbo, tai nereikia, kad kokia partija tik tą daro del savo naudos. Kiek man pačiam važinėjant teko patirti tokias nesąmones, kaip "A. L." rašo, tai visur sakiau ir sakau, kad čia yra vien lietuvių naudai ir Lietuvos gerovei organizuojamas jaunimas, o ne kokiems ten partijiniams tikslams. Gali įstoti ir raudoniausias bolševikas, bile jis sutinka gelbėti Lietuvą ir jaučiasi esąs lietuvis, ką daugelis ir padaro.

Niekas jam nesako, kad tu esi L. L. Sargų agitujama, kur ir kada buvo kas užmetama kitokių įsitikinimų žmonėms? Kur ir kada nebuvo priimami kitokių įsitikinimų žmonės? Aš priro-

yra ir kokių pažiūrų žmogus, bile tik randasi žmogus su meile ir pasišventimu del tėvynės labo; apsiima dirbti ir savo brangų laiką pašvenčia organizavimui L. L. Sargų. Toks žmogus yra giriamas ir gerbiamas, nežiurint kokių jis būtų pažiūrų.

Pagal "Am. Lietuvio", reikia štai kas padaryti. Jei kur apsiėmė ar išrinko įkoki darbą ar vietą užimti del labo visuomenės ir esi kokios partijos žmogus, tai turi pasiskelbti viešai, kad nepriguli nei prie jokios partijos, j nieką netiki, esi bespalvis ir dirbi ne del kokios partijos, bet del tokių, kurie j nieką netiki, jokios svarbos nepažįsta ir jokio jausmo neturi. Tada busi geras "Amerikos Lietuviui."

Šioje valandoje aš tiesiog drįstu pasakyti, kas tokius dalykus taip skelbia ir tuomi dis-organizuoja tarpe žmonių vienybę, trukdo varomą naudingą darbą del mūsų tėvynės, Lietuvos, tai tas, ar tokie, žmonės

yra priešai Lietuvos ir griovikai mūsų tų pačių menkų pajie-gų. Jei ne jam lygių nuomonių žmogus užėmė kokią vietą ir dirba del visuomenės tiek kiek gali dirbti, tai sako, girdi, jis savo partijai dirba, organizuoja. Kada mūsų bespalviai politikai pasidarys nors kiek rimtesni?

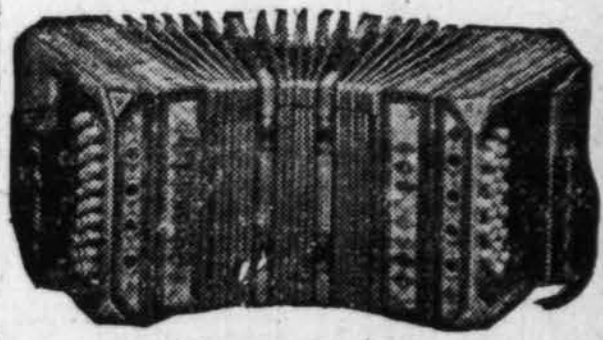
Dabar, mano nuomone, jei kas kadir kažkokios pakraipos imtų dirbti naudingą tėvynei darbą, tai kaip Aug. sako "he's allright." Mes jį pagirkim ir paremkim. Tokį ardymo darbą daro tik mūsų raudoniausieji bolševikai. Jie mēto tam tikrus lapelius ir agituoja, kad niekas nesirašytų j L. L. Sargų organizaciją. Mes visi žinom kas jie yra; tą patį bando daryti ir "Amerikos Lietuviai," užmez-damas partijų viškus. Mes, lietuviai, privalėtumėm pažinti savo priešus ir prietelius, kas dirba del labo tėvynės, o kas del jos pražuties.

Tat, brangus tėvynaini ir L. L. Sarge, apvertink jų gerumą.

Kaip tamista myli tą, kas tavo motinai ima už gerklės ir smaigia?

L. L. Sargų Komisijos Narys.

PEARL QUEEN KONCERTINOS

Dabar yra patvirtintos ir vartojamos daugumos lietuvių, kurie gražia koncertina ir augstai rekomenduojama kaip geriausia koncertina padaryta Suvienytose Valstijose Amerikoje. Mes galime jas parupinti augsto arba žemo tono.

Reikalaukite katalogo, kurį išsiunčiame dykai.

GEORGI & VITAK MUSIC CO.
1540 W. 47th St., Chicago, Ill.

PIRKITE LIETUVOS PASKOLOS

LAIŠKAI IŠ LIETUVOS.

P-as S. Kolyčius, Chicagoje, gavė iš Lietuvos nuo J. Stragausko iš Jomantų, Pajurio val., paštas Šilė, Tauragės apskr. sekantį laišką:

Jomantai, rugsėjo, 1919 m. Sveikas gyvas, kaimynai!

Labai pradžiungau, išgirdęs, kad tamsta sveikas. Nemažiau mane nudžiugino tamstos pranešimas apie Amerikos lietuvių pasidarbavimą tėvynės Lietuvos laisvės atgavimui ir jos gyventojų sušelpimui surinktos ir įteiktos Amerikos Raudonajam Kryžini aukos. Išties, mūsų tėvynė nemažai karo metais nukentėjo nuo rusų, vokiečių, bolševikų ir lenkų. Penkerius metus mūsų šalis-nešė visas karo sunkenybes ir baisenybes. Ir šandie dar mūsų tėvynė tebevarginama įvairių priešių: bolševikų, rusų, vokiečių ir lenkų, bet šandie Lietuva yra laisva šalis. Ji jau turi savo valdžią, kuri remia visa Lietuvos liaudis; turi savo kariuomenę iš narsių karžygių, kurie bolševikus išvijo net už Lietuvos rubėžių. Bolševikai jau buvo užplūde dvi trečdalis Lietuvos. Jie šandie keliuose atsiklaupę prašo lietuvių taikos. Ir lenkai jau gavo nuo mūsų karžygių kailių už lindimą ir grobimą Lietuvos. Ir kiti Lietuvos priešai pamatė, kad su lietuviais negalima juokauti ir tariasi kaip su sau lygiais. Mūsų karo metų kančios ir vargai išėjo mūsų naudai: Lietuvos laisvei ir nepriklausomybei išgauti. Dabar mūsų tėvynėje, kaip grybai po lietaus, atsiranda lietuvių mokyklos netik miesteliuose, bet ir kaimuose. Visur skamba lietuviškos dainos. Dainuoja jauni, dainuoja seni, dainuoja vaikai ir merginos, dainuoja lietuvos karžygiai ir mūsų eidami. Visi džiaugiasi savo tėvynės laisvę atgavę! Visi jai dirba, ja rūpinasi. Ir jums, Amerikos lietuviai, garbė už tėvynės šelpimą! Lai gyvuoja laisva Lietuva!

Labai esu tamtos išsiilgęs ir savo buvusiu draugu. Prašau apie draugus: Vincą Kontrimą iš Pajurio (jo motina gyva), Juozą Kolyčią iš Panemio (jo motina gyva, brolis Ignas savanoris Lietuvos kariuomenėje-gyvas), Kazį Serapiną iš Piepliskės. Kurį iš jų susitiksi—pasveikink mano vardu ir jį adresu įrašę į laišką malonėk atsiųsti man. Aš esu sveikas. Visą karo laiką išbuva namie, tik 1918 m. pradžioje 4 mėnesius gyvenau Kaune—mokytojų kursuose. Tų pačių metų brėlio 1 d. pradėjau mokytojauti Žygačiuose. Rudenį persikėliau į Tenenų pradžiamokyklą ir čia iki Velykų dirbau. 3 mėnesius, valdžios vėrėdami, mokinomės Jurbarko 120 mokytojų iš 4 apskrčių. Darbą jau pradėjome mokyklose. Vaikų turiu apie 70. Mano brolis Jonas savanoris kariuomenėje. Iš Pajurio parapijos išėjusių savanorių yra 30 žmonių. Buvo ir mobilizacija. Jonas Bildešas dabar viršininkas Tauragės apskrities. Stasys Raudonius "karo nuostolių komisijos" sekretorius Tauragės apskr. Veik kiekvienam miestelyje stovi 2, 3 vyrai "milicijantai" tvarkos prižiūrėti ir vagius gaudyti. Žodžiu, visur naujas gyvenimas.

Labai mus nuvargino vokiečiai savo visokiais grobimais ir rekvizicijomis. Kaip tik vokiečiai įžengė 1915 m. pavasarį į Lietuvą plėšė ir gabenosi ka tik sugrobdami, bet daugiau daugiausiai arklių atėmė iš žmonių, paskiau galvijų savo kariuomenei maitinti. Mūsų nedidelę apylinkę Pajurio, Žvingių ir Tenenų buvo 5 tukstaučiai

vokiečių užplūdę ir per visą vasarą mūsų laukus apkasais iškasinėjo, mūsų galvijų mėsą mėsdomi. Tai buvo sunkiausias laikas. Paskutiniai 1917 ir 1918 metais rekvizavo iš ukiminkų ir mažžemių, net įnamių po 1, 2 ar 3 literius pieno kasdien per visą milžimo laiką. Ir kiaušinius įsakė nuo kiekvienos vištos po 3 kas savaitę žandarui vokiečių pristatyti. O už visą tai menkiausiai teatlygino. Bet vokiečių grobis lapkričio mėnesyje 1918 m. pasibaigė. Vokiečiai nors grobė nuo mūsų paskutinį kšnį iš burnos, bet ir patys nusibaigė. Visus išgrobtuosius gyvulius turės iki paskutinio sugrąžinti belgams ir prancuzams. Ir mums taip pat turės per santarvę atsiliegti už padarytus nuostolius. Vienam Pajurio valsčiui padaryta už 2 milijonų markių nuostolių, kada šį pavasarį buvo jie surašinėjami—sužinojome. Po vargų, bėdų gyvenimui vėl laimingi nepriklausomaj Lietuvos! Ir prūsų lietuviai darbuojasi už Lietuvos nepriklausomybę. Ir jie prie mūsų valstybės prisideda ir susivienija. Būsime laisvi ir galingi lietuviai! Patys busim savo šalyje ponais, viršininkais, ne svetimi, kai lig šiol buvome. Parašyk ką klausiau ir ką neklausiau. Būsime tamstai dėkingas.

Sudiev!
Su pagarba,
Juozas Stragauskas.

P-as J. Šliogeris, Cicero, Ill., gavė sekantį laišką iš Lietuvos nuo savo kaimyno p. A. Žitkevičiaus, iš Smilgių parap., Panevėžio apskr.

Gerbiamas p. Šliogeri!
Gyvi-druti Lietuvos piliečiai! Siuoniu tamstai širdingą ačiū už laiškučių ir pasveikinimus nuo manęs ir visų namiškių kaip tamstai, taip ir visai tamstų šeimynėlei.

Rašau laišką jau nebe tas, kam buvo adresuotas tamstos laiškas, bet jo vyresnis sunus—Antanas. Papunė laike karės pasimirė (gruodžio 17 d., 1916 m.). Pasimirė žmogus labai liudname laike ir vienui vienas, be savo žmonių. Prisiartinus vokiečiams prie Šiauduvos, manumė ir Onytė pabėgo Vitebsko gub., Liucino ap., pas kun. A. Masilionį; Staponas—brolis—buvo paimtas kareivijon, o aš, kaip telegrafo specialistas, irgi buvau pašauktas tarnauti ir tarnavau Varšavos kariško telegrafo valdininku. Namie pasilikti tik vienas papunė. Vokiečiai radę vieną atėmė visus gyvulius ir visa kas tik galima buvo paimti ir išvežti. Be to, dar kelis kartus buvo muštas ir stumdytas. Senatvė ir vargas žmogų gal dar ir be laiko nuvarė ir kapus. Amžiną atilsį jam...

Kareį pasibaigus, mamunė, Onytė ir Staponas sugrįžo atgal, bet atrado viską išpustytą. Dabar jau šiek tiek susitvarkė ir duonos, ačiū Dievuliui, vėl užtekina. Žemė išduota ant pusės, nes savo padargų ir gyvulių jau nieko neberado sugrįžę. Dabar-gi brolis Staponas tarnauja Lietuvos kariuomenėje, gindamas tėvynę nuo gaujų bolševikų ir lenkų.

Dabar-gi keletą žodžių apie save. Pabaigęs 1911 m. mokslo Panevėžio Mokytojų Seminariją vienus metus mokytojaujan, o paskiau dar pasimokinęs pastojau telegrafo mokyklon, Petrapijlyje, ir prieš pat karę užbaigiau. Buvau tuojau paskirtas valdininku pačiame Petrapijlyje, o kilus kareį iškėlė Varšavon, kaip minėjau.

Baigiantis kareį vėl sugrįžau Petrapiilin, kur ir apsidėdžiau.

Čia jau ant tarnystės bebunant buvau jau pasiekęs augštojo laipsnio ir būtų buvę galima nebloginai gyventi. Bet bolševikams paėmus viršų, viskas persikeitė. Su jais darbuoties geram žmogui negalima buvo, bet ir Lietuvon sugrįžti dar negalima buvo. Šį pavasarį (vasario 5 d.) paėmus bolševikams Vilnių mane, kaip specialistą, beveik suareštavę nuvežė Vilniun darbuoties, bet griežtai atsakius jų komisarijate tarnauti, paskyrė tuomet mane Dukšto pašto ir telegrafo kon-toros užveizdėtoju, kur stovėjo bolševikų štabas. Čia persekiojamas ir kontroliuojamas, kaip po ne komunistas, pačiose pragariskose aplinkybėse turėjan darbą dirbti. Mirties pavojus grėsė kas minutę ir manęs tas patys likimas laukė kaip daugelio kitų, jei mano darbą būtų radę kame nors priešingu. Butų pastatę prie sienos ir sušaudę be teismo ir tardymo, kaip darydavo su kitais. Prie viso to, dar reikėjo kęsti baisiausią badą: duonos svaras 30 rub., sviesto 100 ir daugiau rub., betgi ir už tokius pinigus negausi, nes raudonoji armija kur užėina, tai visus gyvulius, net ir vištas, iššaudė ir suvalgo. Visame pakrastyje Lietuvos, kur pastovėjo jų armija, tai ukininkai nieko neteko, nei menkiausio gyvulėlio, be to dar visi laukai stovi tyrlaukais, neapsėti, Teroras baisiausias! Jei pamato ką ar geriaus apsiavusį ar apsigilvusį, tai atima, o jei kas bando pasipriešinti, tai prie sienos ir sušauda. Paprastai bolševikų kraštuose baisiausias badas; drabužių ir apvalov visai nėra.

Lietuvoje, sulyginamai, visoko yra ir taip jau brangu, kaip Rusijoje. Tik viena, kad tie lenkai skverbiasi Lietuvon, norėdami jos duoną valgyti.

Persiprašau, atsitolinau nuo rašinio.

Tokiose vargingose aplinkybėse gyvenau iki liepos 10 d., kol į Dukštus neatėjo lenkai su savo gaujomis. Bolševikai pabėgo, o aš pasilikau ir progai pasitaikius, lenkų apipėstas, smukau Lietuvon, jau tikron Lietuvon. Sugrįžau visai suvargintas ir baisiausiai nukamuotas, prie to dar vienas. Žmona, kariškų aplinkybių verčiama, turėjo gyventi pas savo tėvus, nes Dukšte negalima buvo prie manęs. Dabar nei aš, nei ji nieko vienas apie antrą nežino. Labiausia ji nežino mano likimo. Dabar mane paskyrė Rozalino pašto, telegrafo įstajgos įgaliotiniu. Rozalinan pakliuvau prašant, kad pasilsėjęs, pasitaisius sudarkytus nervus.

Lietuvos gyvenimas dabar statomas visai iš naujo. Daug reikia darbininkų, darbo ir kapitalo. Laikraščių išeina daug. Moksliškų arba beletristikos žurnalų dar nėra nei vieno. Gal Amerikoje koks vienas rimtas moksliškasis yra, meldžiu tamstos nurodyti, jei galima, vieną numerį atsiųsti pasižiūrėti. O gi paminėtas "Moksleivis" ar laikraštis ar žurnalas? O gal dar moksliškasis?

Lietuvos miestų vaikučiai labai dėkingi už atsiųstą maistą Amerikos piliečiams.

Kol kas sudiev, likite sveiki.

Su tikra pagarba,

A. Žitkevičius.

P. S. Laišką Jonui paėmė kitas tamstos brolis. Jonas jau a. a. pernai metais mirė.

P-nė Šliogerio prierašas: A. a. T. Žitkevičius, kuriam adresu savau laišką, buvo vienas iš rimčiausių ir tvirčiausių katalikų. Žodžiu, buvo tai žvaigždė Smilgių parapijoje, taip kad jam panašiu ten mažai buvo. Mylėjo mokslą ir stengėsi savo

vaikučius matyti mokytais. Bet nelaimė! Žiauri vokiečių ranka išplėšė jo gyvastį nelaimu. Gaila! Ir mano laiškas jo neberado. A. a. T. Žitkevičius man nebuvo joks giminė, bet man jis buvo brangus užtar, kad jis ir visiems buvo brangus. Jo nelaimingi atsitikimai iš mano visų namų atminties neišnyks niekada.

Gyveno vargingai; visus mokių pagerbt, užtar ir pats buvo gerbiamas.

Jo sunus—Antanas—šio laiško rašytojas, man Lietuvą apleidžiant, buvo dar vaikas, dabar jau vyras ir jo laiškas liudija, kad ir Lietuva turi džiaugsmą iš jo. Bet gaila, kad mažai Lietuva šandie turi tokių vyrų. Jis savo laiške pirmais žodžiais sako: "Gyvi-druti Lietuvos piliečiai!" Prakalba, lyg budamas pilnoje laimėje. Bet tolesnis jo laiško turinys praneša mums vientik liudesi!

Paskutiniai jo laiško žodžiai: "Lietuvos miestų vaikučiai labai dėkingi už atsiųstą maistą Amerikos piliečiams." Ant šių jo žodžių, socialistai ir laisvamanai, darykit atgailą už daug šmeižtų, paleistų ant katalikų veikėjų ir Tautos Fondo.

Julius Šliogeris.

PAIEŠKO

PAIEŠKOJIMAS IŠ LIETUVOS.
Paieskau Antano Panulailio, pa-cina iš Kascinių pavieto, Stulgų pa-rap. Šimkaičių kaimo, pirmiau gy-veno Chicago Heights, Ill. Prašome atsiųskti pats ar kiti pranešti. Ga-vau laišką iš Lietuvos nuo jo tėvų.
Petras Vaitkevičius.
4504 So. Paulina St., Chicago, Ill.

Paieskau Juozapą ir Petronelę Bukaučinkų paminimų iš Nemakė-čių parap. Kancalių sodos. Jie patys arba kas apie juos žinote praneškite nes. aš gavau laiška iš jų tėvėskės.
Frank Birgiola.
4441 S. Wood Str. Chicago, Ill.

Paieskau Vinco Pečiulio paminė-cio iš Vilniaus Gubern. Trakų pav. Nemunačių parap. Venglonių so-džaus. Aš gavau laiška nuo jo tėvų ir savo tėvų kuriuose yra daug svar-bių dalykų. Jis pats arba kas apie jį žinote praneškite sekantį adresu:
Veronika Zaleckitė.
1414 So. 50 Court Cicero, Ill.

Paieskau brolio Povilo Gudaičio paminimo iš Kauno Gubern. Ervil-ko parap. Ridiškių kaimo. Kas apie jį žinote praneškite nes aš gavau laiška iš Lietuvos ir norėčiau su juo pasidalyti žinomis.
Antanina Gudaičiukė Petraitienė
667 Lansing Ave. Detroit, Mich.

Paieskau vedusio žmogaus ant Town of Lake kuris turi prityrimą išvaizdoje pieno ir ta darba užtek-tinai supranta.
Kreipkitės sekantį adresu:
Peoples Dairy Co.
1533 W. 46 Str. Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO.

PARSIDUODA.
Ant greitųjų ir pigiai geležinis sei-fas (safe) 50 colių augšio 36 coliai pločio 29 colių storio. Kaina naujo \$100, dabar parsiduos už \$50. Kam reikalinga atsiųskite sekantį ad-resų:
A. Gedrimas,
4330 S. Wood Str. Chicago, Ill.

PUIKI PROGA.

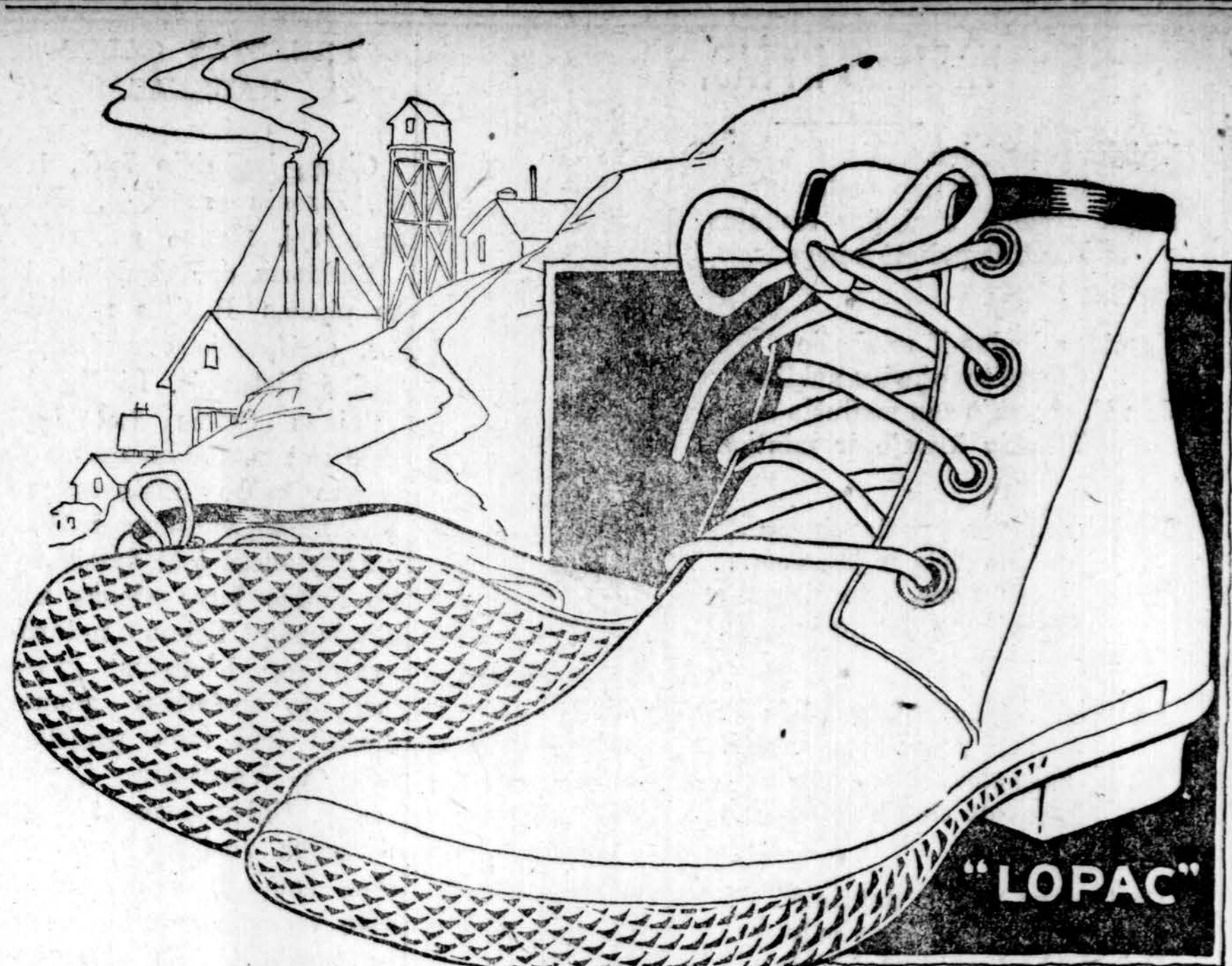
Žibanciamo stovyk. 4 pagyvenimų namas po 5 kambarius, tikrai 3 motų senumo; puikus basementas, toiletai, baltos sinkos. Stogas išstaisytas del džiaustymo drapanų. Namas randasi ant Parnell Ave. ir 35 gatvės. Visi assessmentai pilnai išmokėti. Randos neša artį \$60.00 ir mėnesį. Namas yra vertas \$5,000.00, bet kas pirks tuojau, gali nupirkti už \$4,250.00.

"DRAUGAS" PUBL. Co.
1800 W. 46th Str., Chicago.

PARSIDUODA.
Didelis murinis namas ant 2 gy-venimų, turis po 4 didelius kambari-us. (Namas yra statytas didumo, kaip del šešių kambarių). Trimingai ir grindys kiauurai ažuoliniai, visiškai nauji, su plytų porcelais iš fronto. Randasi namas lietuvių apgyventoje apylinkėje, su puikiais muriniais namais, vienas blokas nuo Kedzie streetkaris ir arti kampo 53-cios gatvės. Namas vertas pagal šiu brangumo laikų lengvai \$7,500.00, bet parsiduos už 6,400.00. Namas turi gily cementuotą basementą su plovyklomis.
Kreipkitės šiuo adresu:
"DRAUGAS" PUBL. Co.
1800 W. 46th Str., Chicago.

Parsiduoda iš priežasties mirimo meno žmonos 4 kambariams rakan-dai. Galima pirkti visus ant sykio ar-ba po vieną. Atsiųskite
Vincas J. Znamens,
927 W. 35 Place
1 lubos iš prieškako.

Ant pardavimo grocerne už pusę kainos. Atsiųskite:
4537 S. Paulina St.

No More Half Soles

-jeigu tu nešiosi Goodrich "Hi-Press." Jie atlaikys dvejus ir trejus paprastų batų puspadžius--net plieninės vinis juose randasi.

Ar tas skamba negalimu? Už tat, kad Jus visuomet tikrai paprastus čevery-kus tenešiojote.

Goodrich Gumas yra nau-jai padarytas. Jis storesnis ir tvirtesnis, ir gali bružin-tis po aštirus akmenis.

Šie čeverykai yra specialiai padirbti del maimerių. Jie sutaupina Jums pinigą, užtat, kad jie nekainuoja daugiau už pap-rastus.

Jeigu nori gali nešioti storą pančiaką su stilium Lehigh, arba extra platus, kuriuos mes siulome "Konda."

Visuomet galima pažinti užtat, kad jie tu-ri "Raudoną Eilę Ant Viršaus." Jūsų krautvinnikas turi, arba gali Jums par-gautenti.

The B. F. Goodrich Rubber Co.

The City of Goodrich—Akron, Ohio

GOODRICH

"HI-PRESS"

GUMINIAI APAVALAI

LIETUVIŲ DARBININKŲ SA-JUNGOS KRAUTUVĖ

901 W. 33rd Street Ant Bridgeporto

Teneaplankia jos nei vienas. Turime įvairių nesvaiginančių gėrimų. Turime atsivėsinti ir ICE CREAM'Ų. Turime krasos skyrių išsiunčiami laiškus ir kitus reikalus atliekam. Turime įvairių laikraščių.

Turime Prezidento A. Smetonos paveikslų ir spalviuotų žvirgvaikių, Tegul kiekvienas vienas iš jų įgija.

Čia yra "DRAUGO" agentūra. Galima čia gauti "Drau-gą" nusipirkti, paduoti ir jį pagarsinimui ir darbų. Turime taip pat knygų ir maldaknygių. Prašome atsilankyti.

PRANEŠIMAS!

Šiuomi pranešu publikai, kad perkeliu advokatu-ros ofisa į Hay Building, viršui Hulett's Aptiekos, ant kampo 6-tos ir Washington Gatvių. Taipgi pranešu Sangamon Pavieto (County) Lietuviams, kad iki Balan-džio (April) mėnesio mano ofisas bus atidarytas nuo 7-tos val. iki 8-tos val. Panėdelio ir Pėtnyčios vakarais. Ofiso telefono numeris dabar yra Main 5671, Rezidenci-jos telefono numeris, Main 6704.

ISIDOR YACKTIS

Lietuviškas Advokatas

Springfield, Ill.

BARGENAS VYRŲ DRABUŽIŲ.

Vyru ir Jaunų Vaikinių padirbti ant orderio siutai ir overkotai, bet neatsiųskti; vėliausiu modelių nuo \$20.00 iki \$45.00.

Vyru ir Jaunų Vaikinių gatavi siutai ir overkotai \$15 iki \$28.50. Vyru Kelnės po \$3.00 ir augščiau. Vaikų Siutai po \$5.00 ir augščiau. Pirk savo overkotą dabar prieš žiemą, kuomet kainos pakyla. Mes taip pat turime pilną eilę bi-ekutų nešiotų siutų ir overkotų nuo \$8.50 ir augščiau.

Full Dress, Tuxedo, Frock Siu-tai ir tt. \$10.00 ir augščiau. Adura kiekvieną vakarą iki 9 val. Nedėlionis iki 6 valandai. Su-batomis visa diena iki 10 valandai.

S. GORDON,
1415 S. Halsted St. Chicago, Ill.
Isteigta 1902.

F. P. BRADCHULIS

Lietuvis Advokatas

Attorney at Law

105 W. Monroe, Cor. Clark
Room 1207. J. Tel. Central 220
CHICAGO, ILLINOIS
Gyv.: 3112 So. Halsted Street
Telefonas Yards 2390

BIZNIRIAI GARSINKITES
"DRAUGE."

Lietuviai Amerikoje.

LIETUVIAMS KAREIVIAM, PRANEŠIMAS.

Atsikreipimas į visus lietuvius kareivius, kurie tarnavo Suvienytų Valstijų armijoje.

Buvo išsiuntinėtoms tam tikros blankos į visas kolonijas del išpildymo sąrašo visų lietuvių kareivių. Iš daugumos kolonijų jau gautas sąrašas, bet iš kelių liko dar negautas.

Tai-gi kurios kolonijos dar nesat išpildę ar negavę minėtų blankų, koregicijai kreipkitės žemiau paduotu adresu ir reikalaukite. Išpildę siųskite į Centrą koregicijai.

Taippat kur dar nėra Lietuvos Liuosybės Sargų būrelio, kiek galėdami pasistengkite suorganizuoti, nežiurint iš kiek narių jis būtų. Dabar labai svarbus momentas ir mes privalome labiausiai atkreipti dėmesį į tai ir visi stoti į darbą. Nes nuo šiandien priklauso Lietuvos likimas ir gerovė mūsų pačių!

Visomis informacijomis kreipkitės į L. L. Sargų raštinių vedėją, J. K. Milius, 458 Grand St., Brooklyn, N. Y.

P. S. Jei randasi jūsų kolonijoje lietuvių oficerių, malonėkit prisijungti jų vardus, pravardes ir aiškius adresus.

J. M.

BROOKLYN, N. Y.

Šauniai sulosė "Mirgą."

Spalio 25 d., L. Vyčių 41 kp. McAddin svetainėje vaidino istorišką veiklą "Mirgą." Paprastai L. V. 41 kp. kuomet ką daro, tai daro rimtai. Taip ir ši veikla suvaidino kogeriaus. "Mirgos" rolėje p-lė V. Abraitė lošė, kad geriausias nėra galima reikalau. Vytauto rolėje J. M. Adomaitis ir Gumbuto A. Sniečius vaidino pagirtinai. Onos rolę išpildė M. Teiberiūtė, Bilgeno gerai vaidino P. Ručis, Prokšas—P. Bajorinas, Mostevo—J. Mažeika, kareivių —J. Žerolis ir M. Ražanauskas.

Tarpe aktų gerai pamargino programą ir klausytojus linksmo skardžiais balsais kvartetas: M. ir O. Okintės, J. Viršulis ir A. Šiška (buvęs Šeškevičius); duetas: J. Viršulis ir A. Šiška; ir solo J. Viršulis.

Užbaigoje sudainuota Lietuva, tėvynė mūsų. Žmonių buvo pilnutėlė svetainė, kaip paprastai ant Vyčių vakarų. Tas parodo, kad brooklyniečiai suprantą vertę rimtų veiklų ir atjaucia jaunimo pastangoms.

Molis.

BRADDOCK, P. A.

Nors mūsų maža kolonija, bet nepasiduoda ir didelėms kolonijoms. Visi geros širdies lietuviai darbuojasi del savo tėvynės, Lietuvos. Štai kokių gražių pavyzdžių parodė maža draugija Sv. Petro ir Povilo, kuri praeitai susirinkime paaukavo \$50.00 Lietuvos Raudonajam Kryžiui. Taippat ir S. L. R. K. A. 106 kuopa paaukavo \$10.00 tam pačiam tikslui. Tautos Fondo skyrius ir-gi bepaliovos veikia. Spalio 19 d. buvo surengęs vakarą koncertą. Programą išpildyti buvo pakviestas Birutės choras, po vadovystę p. J. Senulio. Suvaidinta komedija—"Grafas kaimiečio bernas," padainuota. Vakaro pelnas buvo paskirtas taip: dvi dalys L. R. Kryžiui, o trečia dalis Birutės chorui. L. R. Kryžiui teko \$25.50.

Birutės choras myli tėvynę ir dirba del jos gero. Jis pasižadėjo dar ir kitų sykį išpildyti programą del L. R. K. naujai rengiamo vakaro.

Publika buvo užganėdinta. Visiems atsilankiusiems ir parėmusiems tą vakarą, chorui, ir lošėjams—ačiū. p. Jonui Senuliui ir Birutės chorui ir lošėjams—ačiū.

T. F. 89 sk. Sekr.

CHICAGO HEIGHTS, ILL.

Pas mus netruksta žinių, tik ner kam į laikraštį parašyti.

Nedėlio, spalio 26 d. mūsų jaunimas—vyčiai buvo surengė vakarą. Vaidino "Knarkia paliepus," komediją viename akte. Vaidinimas pavyko. Visi vaidintojai savo roles gerai atliko. Šio rudenio vakarų rengimo sezono pirmas toks gražus vakaras buvo surengtas.

Programe dalyvavo ir parapijos choras, vedamas p. A. Stašausko, vargonininko. Choras padainavo "Seni, seni duok dar tabokos" ir "Moiutė mano." Dainos išėjo gerai.

Šimet parapijos choras žymiai padidėjo naujais dainininkais ir dainininkėmis. Linkėtina chorui gero pasisekimo, kad kitą kartą patiektų mums daugiau tokių gražių dainelių. Tėko pastebėti, kad parapijos chorą sudaro gabus ir pasišventęs jaunimas. Vienybė ir susiklausymas tarpe visų viešpatauja. Vargonininkas ir-gi visas pastangas deda, kad kogeriausio choro išlavintų.

Apart vietinių, programe dalyvavo dainininkė ir deklamatorka iš Chicago. Gražiai eiles padeklemano taip-gi parapijinės mokyklos mokinė, J. Pundaitė. Su laiku šita našlaitė bus gabi deklamatorka.

Kaip visados mūsų jaunimas, taip ir ši sykį gražų programą užbaigė tautiniu himnu.

Publikos atsilankė daug ir buvo patenkinta. Pelnu liks.

Geistiniai but, kad mūsų jaunimas tankiau rengtų tokius gražus vakarus.

Burantis.

AMSTERDAM, N. Y.

Šiame miestelyje randasi nemažai jaunimo, kuris nenulstinačiai darbuojasi del tėvynės labo. Sujungia vakarus, prakalbas ir paprastus balius. Gerėtis reikia Amsterdamo jaunimui, kuris gyvena sutikime ir meilėje. Neveltui yra sakoma: kur meilė, vienybė—ten ir galybė.

Nerasi gal jau Amerikoje lietuvių kolonijos, kur ne gyvuotų jaunimo organizacijos—L. Vyčių kuopa. Amsterdamo ir-gi gyvuoja. Čia L. Vyčių kuopa susitvėrė liepos 29 d. Ji seniau jau buvo laukiama. Viename gyvenime kuopa pirmą kartą pasirodė nedėlioje, spalio 19 d. Tą dieną buvo surengtas vakarą. Statė scenoje du veikalėliu: "Rutų Vainikas" ir "Daina be galo." Sulošti pavyko gerai. Paskui solo "Augšti kalnai" padainavo p-lė B. Vasiliauskaitė. Deklamavo eiles p-lė V. Keseliūtė. L. Rakauskaitė solo dainavo "Rožytė" ir "Sudiev Lietuva." Monologą—"Kas yra žmogus" atliko M. Kazlauskas.

Vakaras tapo užbaigtas Lietuva, tėvynė mūsų.

Vyčiai, daugiau tokių vakarų!

Ten Buvusi.

PIRKITE LIETUVOS VALSTYBĖS BONŲ.

TAUTOS F. INEIGŲ ATSKAITA UŽ RUGSĖJO MĖNESĮ.

Brooklyn, N. Y., M. Lietuvninko auka	\$1.00
Detroit, Mich. W. S. Jaunimo Dr-jos	18.35
Brooklyn, N. Y.	545.21
Pittston, Pa. Šeštosios Lietuvių dienos	1,000.00
Pittsburgh, Pa. Am. Relif Fund for War Widows and Orphans of Lithuania	1,942.97
Pittsburgh, Pa. 2 sk.	2,309.44
Shamokin, Pa.	206.00
Chicago, Ill. 39 sk.	13.00
Frackville, Pa. 103 sk.	10.62
Homestead, Pa. 23 sk.	243.34
Manchester, N. H. 49 sk.	65.00
Kewanee, Ill. 45 sk.	9.50
New Britain, Conn. 5 sk.	950.00
Washington, D. C. nuosimtis už L. Bonds	1.06
New Haven, Conn. 58 sk.	523.48
Hartford, Conn. 33 sk.	601.68
Amsterdam, N. Y. 65 sk.	375.00
Baltimore, Md. 6 sk.	1,223.39
Racine, Wis. 79 sk.	12.00
Pittsburgs, Pa. 2 sk.	536.10
Waterbury, Conn. 40 sk.	1,667.17
Frackville, Pa. 103 sk.	1.00
Baltimore, Md. 5 sk.	100.00

Viso labo \$12,355.81

K. J. Krusinskas, T. F. raštininkas.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

Mažeikiai, Šiaulių apskr. Iš

Mažeikių vaistininkas (aptiekorius) p. A. Grīta štai ką rašo apie bolševikus: "Pradžioje šių, 1917, metų, kaip vokiečiai išsidangino, atėjo bolševikai, kurie išbuvo apie 6 savaites. Bolševikų valdžia vasario 13—14 d. surašinėjo po krautuves prekes, žinoma, kur rado cigarečių, cigarų, eukraus, vyno, tai vis rekvizavo (atėmė) ir sumėš savo komitetui, o čia pasirodė, kad iš baltosios gvardijos špiegai visą laiką daboję—ir viską ištyrė, kokiuose namuose bolševikai nakvoja. To mis pačiomis dienomis kokiuose keturiose namuose bolševikai vakarus iškėlė su šokiais; žinoma, prisivadino daug paleistuvių. Pačios didžiosios vakarus buvo klebonijos salėje, o kuni-gas kleb. Strikas su skausmu širdies turėjo gludėti savo kambaryj; špiegai vis daboję ir patys, žinoma, šoko. Kaip tik pasibaigė vakarus ir visi baliuoninkai sugulė, tai baltagvardiečiai padarė demonstraciją, pradėjo iš dviejų pusių nuo upės Ventos iš kulkasvaidžių šaudyti, o bolševikai visi išbėgo miškan, kiti basi, kiti raiti; baltagvardiečiai bolševikų visą komitetą suėmė; kas buvo surekvizuota ir visus dokumentus iš ten, kur gyveno bolševikai, išnešė; taippat jų būtus ir valgomuosius daiktus. Po dviejų savaičių, tai yra paskutiniuose dienose vasario mėn. tris dienas buvo mušis; baisnis buvo nekaip pačiame karės laike. Karės laike bažnyčios kertę buvo biskip pažeidę dešinėje pusėje didžiojo altoriaus, kryžių per pusę nukirto netoli zakristijos. Žinoma, visi stiklai languose kaip bažnyčios, taip klebonijos išbirejo, o dabar bolševikai savo puliamis pastatė ant kelio tarp bažnyčios ir klebonijos ir iš bokošto bažnyčios žvalgavo. Per tą laiką bažnyčią išjuokė, švenė Sakramentą išbėrė iš puškos. Žvakes nuo altorių pavogė ir taip apdėrgė gyvuliškai visą bažnyčią. Už pajaukimą švenė Sakramentą kun. kleb. Strikas iš sakyklos pasakė žmonėms, idant kiekvieną dieną melstųsi lig Velykų, kas moka skaityti Litanią prie švenė. Sakramento atskaita, o kas nemoka, tai po tris poterius kalbėtų. Baltagvardiečiai nuo Danieliančės pusės šaudė iš kulkasvaidžių ir tame laike klebonijos naman kliuvo nuo baltagvardiečių granatos. Išmušė didžiausią skylę virš pamato,

tuoj viduryj visą salę apdarskė.

Kovo 4 d., užgavėnių dienoje, šv. Kazimiero naktį, išėjo bolševikus. Jeigu dar kokias porą valandų bolševikai būtų turėję, tai baltagvardiečiai būtų uždegančias granatas leidę, tai būtų visiškai nuplėškė Mažeikius. Bet bolševikams pritruko šaunamos medžiagos. Gyvastis lybojo ant plauko. Daug iš Mažeikių išėjo su bolševikais, apie 40 ypatų. Vienu žodžiu, visokie niekšai virto bolševikais. Jeigu dar bolševikai kokią savaitę būtų pabuavę, tai apie kokias 60 ypatų būtų nužudę. Pirmiausia kleboną, kun. Striką, nes turėjo sąrašą dokumentuose, kurios ypatos turėjo būti nužudytos ir tt.

Dabar pastoję Lietuvių kariuomenė. Daug yra ką pasakyti, bet negalima viską aprašyti. Musų Lietuva tėvynė labai nukentėjo."

DR. LEO AWOTIN

Gydytojas, Chirurgas, Akušeris.
1920 So. Halsted St., Chicago.
Kalba lietuviškai, latviškai ir rusiškai.
Valandos: 10—12 rytų; 6—9 vakare. Tel. Canal 4367.

ERNEST WEINER DRY GOODS

1800 W. 47th kamp. Wood St.
Mes duodame dvigubas stempas Kėtvėgais ir Subatomis. Didelė patrinkinė gaunam, visokie materijalai, vaikams drabužiai, šlepiės ir jakutės.

Pluksnos 79c
Pluksnos 79c
PLUNKSNOS.

Lietuvių Laivas Išplauks Lietuvon Lapkričio 15d.

Kurie dar norite pasiųsti Kalėdų dovanų Lietuvon, tuojaus siųskite, žemiau paduotu adresu: Pristatymas garantuojamas. Dešimts dolerių pamokėta už persiuntimą bakso 2 pėdų ilgio, 1½ pėdų pločio ir 1½ pėdų gilumo užmoka nevien už persiuntimą, bet ir už apdraudą ir pristatymą iš Bostono į bet kurį dalį Lietuvos.

Platesnių informacijų galima gauti pas:

LITHUANIAN SALES CORPORATION
120 Tremont St., Boston, Mass.

REIKALAUJA.

VAIKAI JAUNI VAIKYNAI VYRAI.

TAVORU SKYRIUOSE.

Vaikai 16 metų amžiaus ir daugiau papildyt užsakymus, rišti pakelius ir kitus darbus dirbti.

JAUNI VAIKYNAI.

Del stock'o darbo, pakiekti užsakymus, čekiuoti tavorus ir kitus darbus musu Tavoru Skyriuje.

VYRAI

ISSIUNTIMO IR TAVORU SKYRIUOSE.

Išrinkti ir sutaisyti Freight'o ir Expresso siuntinius. Packeriai, leiberiai, truckeriai ir warehouse-vyrai.

Vietos pastovios. Užmokestis gera pradžia nepaprastai gera proga išsilavint. Valandos 8:00 iki 4:45. Subatomis iki piet.

SEARS ROEBUCK AND CO. Homan & Arthington St.

MERGAITES SUVIRŠ 16 METŲ.

Dirbt ant mažų "punch" presų ir "sawedging" mašinų, taippat siuolų darbas. Atsiųskite Boye Needle Works. 4343 Ravenswood Ave.

REIKALINGI.

Šepų darytojai, turi būti prityrę, mokeskis augštos, gera vieta dirbti darbas pastovus. Atsiųskite tuojaus.

May Manufacturing Co., 6109 S. May Str. Englewood 9104

REIKALINGI VYRAI.

Prie lumberio. Atsiųskite nuo 7 išryto: užmokestis kasdiene.

LORD & BUSHNELL CO. 2424 S. Laflin Street

REIKALINGI PRITYRE KARPENDERIAI — prie freightkarių taip-pat ir leiberiai. Darbas pastovus, užmokestis gera.

THE STREETS CO.

W. 48th ir Morgan Gatvių.

Reikalaujū gero bučerio turi mokėti kalbėti lietuviškai angliškai ir lenkiškai. Atsiųskite 1645 Wabansia Ave.

Reikalinga tuojaus tarnaitė prie namų darbo. Kuri jau yra dirbusia ir patyrusia namų darbų. Užmokestis geras ir pastovus darbas, atsiųskite: 4632 So. Ashland Ave. Chicago.

REIKALINGOS moteris ir merginos dirbti ant naktų prie išskirtymo sekly, geras uždarbis. Leonard Seed Co. 228 W. Kinzie Str. Chicago, Ill.

REIKALAUJA.

MERGINOS

Nuo 16 iki 24 metų SVARUS LENGVAS FABRIKO DARBAS.

PRITYRIMAS

NEREIKALINGAS

Pradžią \$13 į savaitę, \$1 bonus už pilnos savaitės išdirbimą.

7:30 iki 4:30 puse dienos Subatomis.

Kennedy Biscuit Works 1005 West Randolph Street

MERGINOS IR JAUNOS MOTERIS

Pilna laika ar Puse Laiko. Tavoru, Issiuntimu ir Fabriko Skyriuose, Tavoru Skyriuje. Perkratinet tavora, rišti pakelius išpildyti užsakymus musu.

LEICU, ZAISLU, GRAZNU IR APTEKOS SKYRIUOS

Issiuntimo Skyrių,

Issortuoti pakelius, sudėti tavora

Pasverti parcel post užsakymus. Fabriko darbas

Lengvas švarus intersingas darbas musu Poperiniu dežiu fabrike ir vanzu fabrike ir Sieniniu Poperiu Fabrike.

Darbai pastovus. Prityrimas nereikalingas. Gera mokeskis, pradžia. Valandos 8:00 iki 4:45 Subatomis iki piet.

SEARS ROEBUCK AND CO. Homan & Arthington St.

S. D. LACHAWICZ

Lietuvys Graborius patarnauti, laido tuose ko piziusia. Teikia nuidzu atsisaukti, o mano darbu busite užganėdinti. 2314 W. 23 Pl. Chicago, Ill. Tel. Canal 2199.

Telefonas Pullman 60
DR. W. A. MAJOR GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas 11719 Michigan Ave. Adynos 8:30 iki 9 išryto — 1 iki 2 po pietų — 6:30 iki 8:30 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 11 išryto

TEL. MCKINLEY 4988
DR. S. BIEZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

VALANDOS 4 iki 8 Vakaro 3125 W. 38TH ST. CHICAGO, ILL. Arti Kedzie ave.

Dr. A. K. RUTKAUSKAS Telefonas McKinley 5764

GYDO VISOKIAS LIGAS 3457 South Western Boulevard Kampas W. 35-tos gatvės

Tel. Drover 7042
Dr. C. Z. Vezelis LIETUVIS DENTISTAS

Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliomis pagal sutarimą. 4712 SO. ASHLAND AVENUE arti 47-tos Gatvės

Dr. S. Naikelis GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4712 So. Ashland Ave. Phone Drover 7042 Cicero Office 4847 W. 14-th St. Phone Cicero 89 Residencija 3336 W. 66-th St. Phone Prospect 8585

JOSEPH C. WOLON Lietuvis Advokatas

29 SO. LA SALLE STREET Gyvenimo Tel. Humboldt 97 Vakaras 2911 W. 22-nd Street Tel. Rockwell 6909 CHICAGO, ILL.

Uždirbk \$35 iki \$50 į savaitę

Kirpečiai ir kraucliai yra reikalaujami visuomet, jie turi trumpas valandas ir lengva darba. Mes galime jus išmokyti šio darbo trumpa laika dienomis ar vakarais, už maža kaina. Specialis skyrius mokiniui ant siuvamu Power mašinių.

MASTER SCHOOL, J. F. Kasnickas Perdėtinas

190 N. State Str. Kamp. Lake Gat. 4 lubos

V. W. RUTKAUSKAS ADVOKATAS

Veda Bilas Vienosė Teismuose Ofisas Didmtesty: 69 W. WASHINGTON STREET Kambaris 609 Tel. Central 5478 Gyvenimas, 812 W. 35rd St. Tel. Yards 4631

Dr. I. E. MAKARAS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas Roselande: 10900 So. Michigan Ave. Telefonas Pullman 342 ir Pullman 3180 Chicago: 4515 So. Wood Str. Tik Ketvergo Vakaras nuo 7 iki 9 Telefonas Yards 725.

Telefonas Pullman 856

Dr. P. P. ZALLYS Dentistas

10657 So. Michigan, Avenue. Roseland, Ill. VALANDOS: 9 iki 9 vakare.

Dr. A. BURKE (Lietuvis)

418 W. Market Str. Pottsville, Penna. Su visomis ligomis priima nuo Nuo 8 iki 10 val. ryto Nuo 1 iki 3 val. po pietų Nuo 6 iki 8 val. vakare.

Telefonas CANAL 257

Dr. C. K. KLAUGA DENTISTAS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. Valandos: 9—12 ryto ir 2—9 vakare.

Telefonas Pullman 60

DR. J. SHINGLMAN

buvęs po 1229 S. 49 Ave. dabar perkraus savo ofisą po num.

4930 W. 13 Str., Cicero.

RUMATIZMO IR KRAUJO LIGŲ SPECIALISTAS.

ADYNOs nuo 9 iki 12 išryto, nuo 3 iki 5 po pietų, nuo 7 iki 9 vakare. Kaina \$2 ofise, \$3 namuose Chicagoj \$1.00 extra už mylia. Telefonas rezidencijos Cicero 3556 Ofiso Cicero 49

Dr. M. Stupnicki

3109 So. Morgan Street CHICAGO, ILLINOIS Telefonas Yards 5032 Valandos: — 8 iki 11 išryto; 5 po pietų iki 8 vak. Nedėliomis nuo 5 iki 8 val. vakare.

Dr. G. M. GLASER

Praktikuoja 28 metal Ofisas 3149 So. Morgan St. Kertė 32-ro St., Chicago, Ill. SPECIALISTAS Moteriškų, Vyriškų, taipgi chroniškų ligų. OFISO, VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 10, nuo 12 iki 2 po pietų, nuo 7 iki 8 valandai vakare. Nedėliomis nuo 9 iki 2 po pietų Telefonas Yards 487

Resid. 933 So. Ashland Blv. Chicago

Telefonas Haymarket 3544

DR. A. A. ROTH,

Rusas gydytojas ir chirurgas Specialistas Moteriškų, Vyriškų, vaikų ir visų chroniškų ligų Ofisas: 3254 So. Halsted St., Chicago Telefonas Drover 9693 VALANDOS: 10—11 ryto 2—3 po pietų 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 d.

CHICAGOJE.

**PIRKITE
LIETUVOS PASKOLOS
BONUS**

Drango Office, 1800 W. 46 St.

KATALIKISKOS ŠVENTĖS.

Penktadienis, spalio 31 d.,
šv. Volfagag.
Šeštadienis, lapkritis 1 d.,
Visi šventieji.

ALDERMANAI PAREMIA MAJORO SUMANY- MUS.

Gatvekariai turi but miesto
nuosavybė.

Paimti miesto nuosavybėn
Chicago gatvekariai yra
svarbus ir podraug didelis
sumanymas. Tą sumanymą pa-
kėlė miesto majoras Thomp-
son, kuomet State Public Uti-
lities komisija pripažino gat-
vekarių kompanijai imti 7
centus vietoje 5c. už važinė-
mą gatvekariais.

Pirm poros mėnesių tam
tikslui buvo sušauktas ne-
paprastas miesto tarybos su-
sirinkimas. Susirinkime ma-
joras išdėstė savo visus ple-
nus. Tų plenų įkūnijimui pa-
reikalavo \$250,000. Taryba
visą reikalą pavėdė savo
transportacijos komitetui.

Po šito buvo spėjama, jog
sumanymas žlugs. Nes niekas
jau neindomavo. Bet štai už-
vakar transportacijos komite-
tas atlaikė susirinkimą. Ko-
mitetas ne tik karštai parėmė
sumanymą, bet dar pripažino
tam darbiui paskirti \$250,000.

Reiškia, ateinančiame mie-
sto tarybos susirinkime trans-
portacijos komitetas praneš
prielankią opinioną apie su-
manymą ir rekomenduos su-
manymą priimti ir kuovei-
kiaus įkūnyti.

Sulig sumanymo, miestas
paima nuosavybėn gatveka-
rius ir kompanijai už juos at-
lygina tokią sumą, kokią pri-
pažins teismai. Miestas valdo
gatvekaris ir gvarantuoja
žmonėms tik 5c. už važinė-
mą.

Miesto gatvekaris valdo
piliečių išrenkami penki trus-
tisai.

Visi stebisi, kad transpor-
tacijos komitetas taip prie-
lankiai atsinešė į apkalbamą
sumanymą.

Nereikia pamiršti, jog su-
manymą įkūnyti brangiai at-
sieis. Nes kompanija darys
daug visokių kliūčių. Jai ne-
sinorės paleisti iš savo rankų
tokį puikų pelną, koks šiandien
daromas su gatvekariais.

VISGI TEKO IR PLĖŠI- KAMS.

Marks Tailoring Co. ofise
išdininkė Miss Anna Weiss
apie \$1,000 sudėjo į vokus ap-
mokėti darbininkus. Visus vo-
kus padėjo ant kreslės.

Bet apie pora tukstančių
dol. dar gulėjo ant stalo,
kuomet ofisan inėjo trys plė-
šikai.

Mergina, pamačiusi plėš-
kus, tuojau tript ir atsėdėjo
ant vokų su pinigais. Vienas
plėšikas ją sėdinčią saugojo,
gį kitu du susikrovė pinigų
buvusius ant stalo ir tuojau
visi trys išdumė.

Išdininkė savo šaltu apsie-
jimu apsaugojo kompanijos
tukstantį dolierių.

PRASIDĖJO KOVA PRIEŠ SVAIGALUS.

Chicagoje prasidėjo kova
prieš svaigalus. Kovą vedė
ne policija, bet federalių mo-
kesčių kolektooriaus biuro a-
gentai.

Kuomet kongresas viršum
prezidento "veto" pravedė
karės meto prohibicijos įsta-
tymui priedą, sulig kurio bu-
tinai visoj šalyj turi but aš-
triai uždraustas svaigalų par-
davimas ir varfojimas,
tuojau imtasi darbo.

Kolektooriaus agentai aplan-
ko svaigalų sandelius, saliu-
nus ir kitas vietas, kur nu-
jaučiama, jog yra gėralų iš-
teklis, ir duoda instrukcijų
neparduoti, išėmus privatinį
vartojimą.

Be to, tie patys agentai
gaudo ir areštuoja visus tuos,
katrie drįsta pardavinėti svaig-
galus.

Kentucky valstijoje vienas
federalis teisėjas pripažino,
jog karės meto prohibicijos į-
statymas esąs priešingas ša-
lies konstitucijai. Tačiau to
nežiūrima.

Tuo tarpu "šlapieji" visą
reikalą padavė išrišti augš-
čiausiam šalies teismui.

Be to, "šlapieji" lukeriuoja,
kuomet senatas ratifikuos tai-
kos sutartį. Nes tuomet prezi-
denta galės šalį paliusuoti
nuo tos priverstinės prohibi-
cijos.

Deja, nepertoliausia sausio
mėnesis, kuomet ims gyvuoti
šalyj visatina prohibicija.

Tai bent vargo svaigalų
mylėtojams.

NEPERDAUGIAUSIA YRA ANGLIŲ.

Gauta žinių, jog su angli-
mis bus daug vargo visiems,
kuomet sustreikuos angleka-
siai.

Geležinkeliai, sakoma, ang-
lių ištekliaus turėsią kokią
mėnesiui. Kaikuriuos didesnės
dirbtuvės taip pat tokiam lai-
kui.

Bet daugelini dirbtuvių ir
viešų įstaigų anglių ištekliaus
neužteksią nei keliolikai die-
nų.

Geležinkelių administracija
ypač išvysto savo veikimą.
Nes geležinkeliais susisieki-
mas šalių yra reikalingiau-
sias.

PASIBAIGĖ STREIKAS HAMMONDE.

Angliška spauda praneša,
jog pasibaigė ilgas darbininkų
streikas Standard Steel Car
Co. įstaigose, Hammond, Ind.
Streikas brangiai atsiėjo.
Rianšų metu 3 žmonės nužy-
dyta ir daugelis sužeista.

Darbininkai laimėjo 7
nuoš. didesnės užmokesnį. Bet
kompanija visas laikas at-
sisako pripažinti darbininkų
uniją.

RIAUSĖS SO. CHICAGOJE.

Aną vakarą So. Chicagoje
būrys juodų streiklaučių iš
plieno dirbtuvių buvo užpuo-
lęs streikuojančių darbininkų
ofisą.

Pašaukta policija. Pakilo
šaudymasis.

Pasekmėje vos keturi juo-
dukai sugaudyta.

BIZNIERIAI GARSINKITES "DRAUGE."

Iš Chicagos Lietuvių Kolonijų.

KAIP PAGERINTI MEDŽIA- GINĮ PARAPIJŲ STOVĮ?

Žmonės, ar jie bus šiekios,
ar kitokios tikybos, be bažnyčių
ar maldnamų, kaip senovėje,
taip ir dabar neapsiejo ir neap-
sieis. Todel ir matome, kad vi-
same pasaulyje įvairių įvai-
riausių tikybų žmonės statė ir
stato bažnyčias. Taip ir krik-
ščionys nuo pat pradžių turėjo
ir turi, statė ir stato bažnyčias.

Tiktai išsižadėję Dievo ir tikė-
jimo, žmonės sužvėrėję sako,
kad nereikia bažnyčių, nei jos
tarnų. Bet plepalų nereikia nei
paistyti. Kokios tautos myli
Dievą ir savo tikybą, tos, mato-
me, stato kuogražiausias baž-
nyčias. Kadangi iš visų tikėji-
mų katalikai kuolabiliausia my-
li Dievą ir savo tikybą, todel
ir matome visame pasaulyje,
kad katalikai pastatė gražiaus-
ias bažnyčias ir dabar stato, ir
nesigaili aukų jų užlaikymui.

Lietuviai taip pat rupinasi savo
bažnyčiomis. Lietuvoje, ku-
met po karės su japonais rusų
valdžia leido bažnyčias statyti,
tuojau pradėjo po visą šalį
dygti naujos, gražios bažny-
čios. Žmonės susirinkę, vadov-
aujant savo klebonams, nutar-
davo po kiek dėti nuo dešimti-
nės, ar po 2, 3, 4 ir 5 rublius,
kaip kur išgal, bernai po 1
rubl., merginos po 50 kap. kas
metai; štai ir sudeda po keletą
tukstančių kas metai ir per ke-
letą metų pastato gražią baž-
nyčią be skolų. Patys ukininkai
priveža medžiagos, o kaikurio-
se vietose tai ir darbininkus
pristatydavo.

O kaip čia, Amerikoje, su
bažnyčiomis? Ir čia lietuviai
stato dar gražesnes bažnyčias,
bet kas iš to, kad stato su didė-
lėmis skolomis, po 20, 30, 40 ir
60 ir daugiau tukstančių dol.
Moka žmonės, moka po keletą
desėtkų metų ir skoloms galo
nesimato; kartais skolas auga,
o ne mažina. Rupinasi klebo-
nai, krapšto galvas komitetai,
kaip čia nuošimčius išmokėti,
už visas bilas atsilyginti, kad
metų pabaigoje galus su galais
suvesti ir naujų skolų neuž-
traukti.

Tiesa, ne visur taip yra. Pas
airius, kurie nesigaili aukų
bažnyčioms, greitai skolas iš-
moka. Lietuviai-gi, jei nepra-
dės daugiau dėti, kaip iki šio-
lei, tai turės, nuošimčius mo-
kėdami po \$5.00 ar \$5.50 už
šimtą, dešimtis ir dvidešimtis
tiek išmokėti daugiau, negu
bažnyčios ir kiti parapijos na-
mai kainuoja ir toms skoloms
nebus galo.

Vienatinė Amerikoje parapi-
ja, kuri be skolų pastatė baž-
nyčią, tai yra Worcesterio,
Mass., Šv. Kazimiero parapija.
Bet tenai dėjo žmonės ne po ke-
lis dolierius, bet dešimtimis,
šimtais ir po keletą šimtų, už-
tat dabar ir džiaugiasi savo
darbų vaisiais ir gražiąja baž-
nyčia. Taip reikia sukrusti ir
kitoms parapijoms. Nevisur
vienoki metiniai mokesčiai yra
įvesti. Rytuose yra mėnesiniai
mokesčiai įvesti po 50c kas mė-
nesį arba ant metų \$6.00. Už tą
mokestį gauna vėlykinę kortelę
ir skaitosi parapijonu. Bet už
suolą bažnyčioje užsimoka ant
metų dar \$5.00, arba kiekvieną
kartą į bažnyčią atėjus po 10c,
ar 15c. kur mažesnės parapi-
jos. Prie to rudenįje duoda
anglims nupirkti po 3, 2 ir 1
dol. Ant Kalėdų ir Vėlykų taip-
pat duoda dovanų, taip kad te-
nai kiekvienas išmoka bažny-
čios užlaikymui po 13, 14 ir 15
dol.; o dar kur bazaras, pikni-
kai ir kitokios pramogėlės pa-
rapijos naudai.

Pas airius, prancuzus dar už-
darbius šventų dienų, kuriomis

turi priverstinai darbuotis,
aukvoja Dievo garbei. Užtat te-
nai greitai išmoka skolas, jei
turi, o paskui sumažina mokes-
čius ant tiek, kiek reikalauja
bažnyčios užlaikymas.

Girdėtis, kad ir vakaruose,
ypatingai Chicagoje, lietuviai
tarėsi mokėti, o kiti ir moka po
\$25.00, \$50.00 ir \$100.00, idant
tas skolas ar visiškai išmokėti,
ar labai sumažinti, kad jos taip
labai neslėgtų.

Ištikrųjų, paimkime tokią
parapiją, kuri turi 30 tukstan-
čių dolierių skolas. Reikia mo-
kėti po 5 dol. nuošimčių, tai kas
metai reikia išmokėti po pus-
antro tukstančio, o per 10 me-
tų penkiolika, o per 20 metų net
30 tukstančių ir daugiau, nes
reikia dar komisijų karts nuo
karto po keletą šimtų mokėti.
Tat reiškia, kad už savo nesu-
sipratimą užmokame 30,000 do-
lierių svetiniams. Nereikėtų
lobį krauti svetiniams, jei susi-
prastume savo reikalams susyk
skriti tiek pinigų, kiek reikia.

Yra ir tokių vietų, kur sko-
los nesimažina, bet auga, nes iš
tokio mokesčio, kaip dabar yra
įvesta nuo kokių 20 metų po 6
dol. į metus, negalima net baž-
nyčios išlaidas padengti, o ką
čia kalbėti apie nuošimčių iš-
mokėjimą arba skolas sumaži-
nimą. Laikas jau ir mums lie-
tuvams susiprasti ir taip da-
ryti, kaip padarė worcesterie-
čiai, kurie dėjo ne po \$6.00, bet
po 15, 20, 50 ir 100 dolierių.

Bet gal kas pasakyti, Chica-
goje bazarai atneša kas metai
po 2, 3 ir 4 tukstančius gryno
pelno parapijoms. Bet tas, kaip
skęstanciam lenkai. Labai gė-
da mums lietuviams, kad neuž-
tenka mums gryniausios inten-
cijos aukoms duoti. Juk-gi baž-
nyčias statome ir jas užlaiko-
me Dievo garbei ir savo dušios
naudai. Jau to mums turėtų
užtekti, kad aukų nesigailėtumė.
O dabar reikia blizgančiais
ir įvairiais menkniekiais vilio-
ti iš žmonių pinigus bažnyčių
užlaikymui. Nesakau, kad tas
blogas daiktas, bet dušiai nau-
dos ne kiek ten bus. Tankiai
per tokius bazarus tie, kurie
darbuojasi, daugiausiai ir iš-
leidžia, o kiti ir dolierio gailisi
ant bazaro išleisti.

Kaip pagerinti tad medžiagi-
nį parapijų stovį? Galima tas
atsiekti dvejopu budu. Pirmas
budas tai tas, kaip jau prakti-
kuojama yra kitur ir kaip pa-
darė Worcesterio lietuviai. Te-
nai draugijos aukvoja po 500,
300 ir 200 dolierių, atskirios
šeimynos ir pavieniai žmonės
taip pat po 25, 50 ir 100 ir da-
giaus. Jei taip padarytumė
ir mes, tai, kaip matote, pa-
rapijų skolas ir išnyktų.

Antras budas lengvesnis, tai
yra pakelti metinius mokesčius
iki 15, 12 ar mažiausia 10 dolie-
rių. Ar-gi dabar sunku būtų
kas mėnesį atidėti po 1 dolierį.
Tuojaus per metus dvigubai
pasidaugintų parapijos inei-
gos, daugiaus būtų galima kas
metai apmokėti skolų ir per ko-
kius 10 ar mažiaus, ar daugiau
metų išnyktų skolas.

Tarp tokių sumanytojų yra
ir northsidiečiai, Šv. Mykolo
parapijonai, kurie jau prie pro-
gos du kartu išreiškė savo troš-
kimus sumažinti skolas arba ir
visiškai išmokėti. Daug jau
praklinios ir geros širdies pa-
rodė northsidiečiai, sudėdami
po kelius tukstančius Šv. Kazi-
miero Vienuolynui, Labdarų-
bei, Lietuvos Tautos Fondui;
dabar gi neseniai atsižymėjo
per gerb. kun. Laukaičio prak-
kalbas, sumetę \$628.77 Lietu-
vos mokyklų reikalams, ko
nieks nesitikėjo; per bazarą
gryno pelno padarė \$2,076.02
parapijos naudai, tad pilniau-

Jeigu Turi

**Tėvą, Motiną, Brolį ar Seserį
Lietuvoj, Neužmiršk
kad žiema artinasi.**

**Pasiųsk jiems keletą dolierių, taip kad
jie žinotų, kad jiems užjauti jų didelia-
me varge.**

**Mes siunčiame pinigus į Kauną, Su-
valkus, Vilnių ir Grodną už žemiausias
kainas.**

Mūsų perviršius yra 12 mil. dol.

Atdara vakarais Ketvergo nuo 7 iki 9 Subatomis nuo 9 išryto iki 9 vakare.

**PEOPLES STOCK
YARDS BANK**

ASHLAND AVENUE, KAMPAS 47-tos GATVĖS

**DIDŽIAUSIAS, SENIAUSIAS IR TVIRIAUSIAS VALSTI-
JINIS BANKAS VAKARUOS NUO GYVULIŲ SKERDYKLŲ.**

sia galima tikėtis, kad ir šiuo
žvilgsniu, kaslink parapijos
skolų išmokėjimo, northsidie-
čiai atsižymės. Tiems dalykams
apsvarstymui ir yra šaukiamas
visuotinis Šv. Mykolo parapi-
jos susirinkimas nedėlioje po
Visų Šventų, t. y. lapkričio 2 d.
tuoj po sumai, parapijos sve-
tainėj. Tad visi, gerbiamieji
parapijonai, malonėkite į tą
susirinkimą atsilankyti.

**Šv. Mykolo Parapijos
Klebonas ir Komitetas.**

IS BRIDGEPORTO.

L. R. K. Spaudos draugija
atsigavo. Per kelis pastaru-
sius metus ji kaip ir apsnūdusi
buvo. Spalio 19 d. buvo susirin-
kimas. Išrinkta valdyba iš se-
kančių asmenų: pirmininkas—
B. Jakaitis, raštininkė—P. Gri-
tienė, išdininkė—A. Gilpėnė.
Narių prisirašė 20. Valdyba,
rodos, veikli, tat reikia laukti
gerų pasekmių, ypač draugijos
pirmininkas yra dideliai veik-
lus. Jis yra mūsų kolonijoj ve-
dėjas L. D. S. krautuvės, kuri
randasi ant 33-tos gatvės ir
Auburn ave.

Mūsų bažnyčioje dar niekad
nebuvo taip laukomos Rožan-
ties pamaldos, kaip šįmet
prie dabartinio gerb. klebono,
kun. M. Krušos. Kožną nedėl-

dienį suma buvo su įstatymu
Šv. Sakramento ir tuojau po
sumos kalbamas ražančius. Gy-
venu toj parapijoj jau, rods,
nuo 1906 metų, o dar ne la-
mačiusi tokios gražios tvarkos
bažnyčioje kaip kad šįmet. Tai
darbas mūsų mylimo klebono.
Žemės Dulks.

IS DIEVO APVEIZ. PARAP.

Didelės prakalbos įvyks su-
batoje, lapkričio 1 d., 1919 m.,
Dievo Apveizdos parap. sve-
tainėj, prie 18-tos ir Union
gatvių. Prasidės 7:30 val.
vakare. Prakalbas rengia Su-
sivienijimas Amerikos Lietu-
vių kareivių šioje apieilinkėje.
Kalbės net keli kalbėtojai ir
buvę oficerai Suvienytų Val-
stijų kariuomenėj. Kviečiame
kuodaugiasia atsilankyti. Į-
žanga veltui.

Rengimo komisija.

Lietuvos vidaus, karo ir už-
sienio padėtis tvirtas ir todel
visu Lietuvos valdžios turtu
garantuotas bonas vertas di-
džiai pasitikėjimo—žmonių pi-
nigai nežus.

A. Juška.

**PIRKITE LIETUVOS VAL-
STYBĖS BONŲ.**

REIKALINGI VYRAI Mūsų ATEIVIŲ SKYRŲ.

REIKALINGI.

Vyrai kurie gali kalbėti
daugiau kaip viena kalba ir
kurie apsažinė su mūsų bizi-
nių. Šis darbas nereikalauja
visa laika pašvęsti. Gali dirb-
ti savo liuosame laike arba
keleta dienų kiekvienoj savaitėj.
Gera vieta Lietuviams.
Tie kurie pasirodys tinkami
ir bus priimti, galės uždirbti
gerai per visus metus. Atsi-
šaukite nuo 10 iki 1 arba 6
iki 8 ir klauskite **ADAM
MARKUNAS**, Lietuvių Sky-
rius, Kambaris 847 First Na-
tional Bank Bldg. 68 W. Mon-
roe Str.

DR. F. O. CARTER

Akių, Ausų, Nosies ir Gerklės

Daktaro patarnavi-
mus Jūsų akims da-
siremti akims.
22 m. ant STATE ST.
1 ega priėmimo.
Galvos skaudėjimas,
nervikumas, insom-
nia ir nevirškuljavi-
mus taktual atstan-
da nuo eilinių akių ir
reikia tuojau eiti
pas daktarą. Kreivės
akys patalponos. At-
dara subatoj po pie-
tą ir nedėlioje.
FRANKLIN O. CARTER, M.D.
120 So. State St. (Antros kabinos) Chicago.
(Vienos durys į žemius nuo Fair)
Valandos: 9 iki 6. Nedėliomis 10 iki 12.
Telefonas Central 537.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ CHICAGOJE

NEMOKĖSI PINIGUS BEREIKALO
Musų krautuvė—viena iš didžiausių Chicagoje

Parduodame už žemiausią kainą, kur kitur taip negausi.
Mašinėlių laiškamis drukuoti ir ofiso darbams yra naujausios mados. Užlaikome visokius laikrodžius, žiedus, šlubi-
nius ir deimantinius; gramafonus lietuviškais rekordais ir
koncertinių geriausių, armonikų rusiškų ir prusiškų išdir-
bysčių. Balalaikų, gitarų ir smuikų, kokių tik reikia. Dir-
bame visokius ženklius draugystėms, taisome laikrodžius ir
muzikališkus instrumentus atsakančiai. Kurie prisiųs trijų
centų krasaženklį gaus katalogą veltui.

Steponas P. Kazlawski
4632 So. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas: DROVER 7309